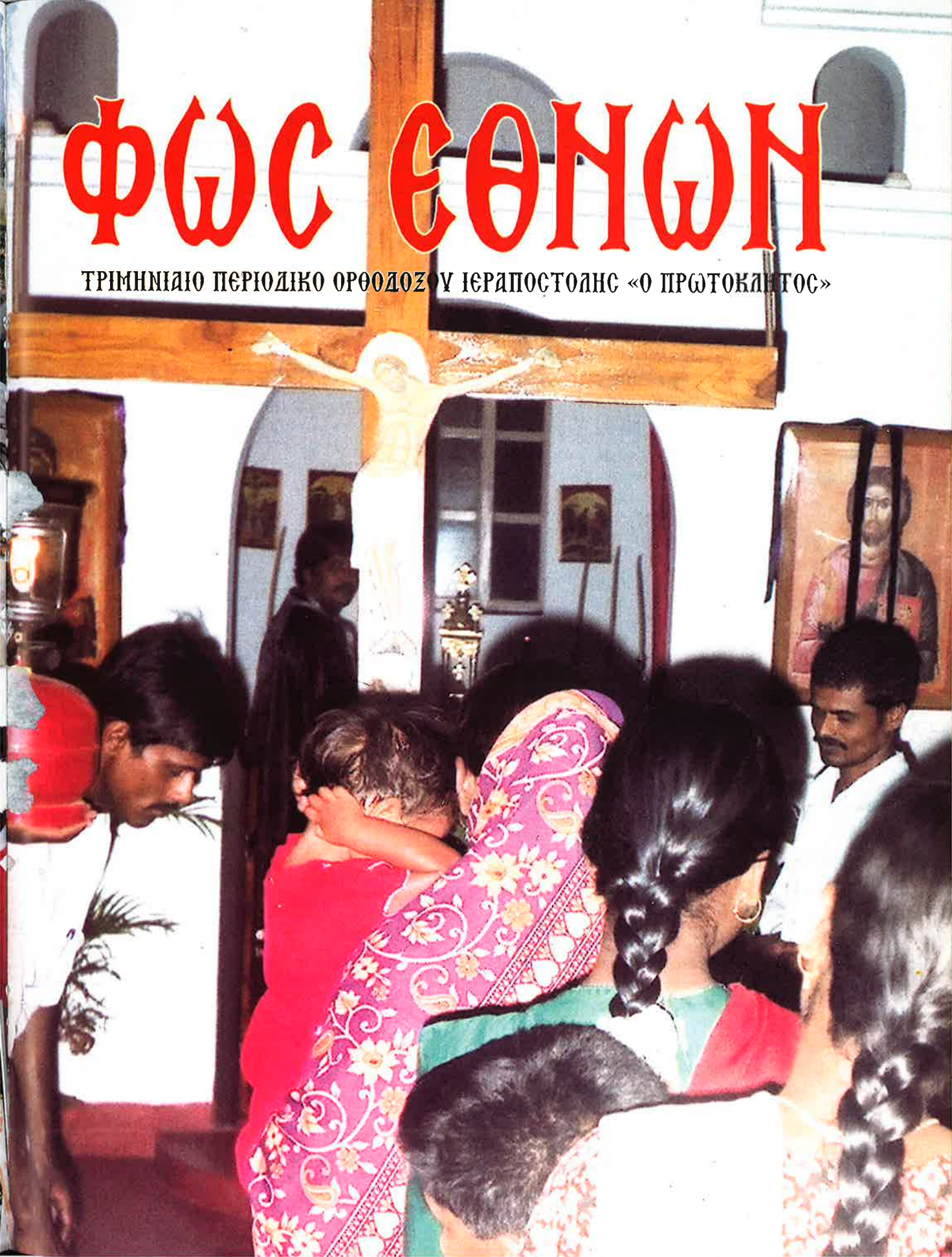

ΦΩΣ ΕΘΝΩΝ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ «Ο ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ»

ΦΩΣ ΕΘΝΩΝ

Τὸ εἶναι σε εἰς φῶς ἔθνῶν
Τὸ εἶναι σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἑκατὸς τῆς γῆς.
(Ἐφ. 1, 47)

Ἰδρυτής τοῦ «ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΥ»
† ΑΡΧΙΜ. ΧΑΡΙΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΚΙΣ
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ «ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΥ» ΠΕΡΙΟΔΟΥ «2003-2005»

Νικολ. Σίμος, δικηγόρος Πρόεδρος,
Δημήτρ. Τσερεγκούνης, θεολ. - φιλόλ., Ἀντιπρόεδρος,
Μαίρη Καραχάλιου, Γεν. Γραμματεὺς,
Ἄγγελος Ἀντωνέλλης, φυσικό, Ταμίας,
Γεώργ. Καραγεωργόπουλος, δάσκαλος, Σύμβουλος

ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Παναγιώτης Γαλανόπουλος, Ἑλλη Γουργουλιά-
του ἐκπαιδευτικός, Ἀναστάσιος Κωστόπουλος.

«ΦΩΣ ΕΘΝΩΝ»

«LA LUMIERE DES NATIONS»

EDITION DE L' ASSOCIATION
DE LA MISSION ORTHODOXE «PROTOCLITOS»
68. RUE MIAOULI 26222 PATRAS GRECE

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Σύλλογος Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς
ὁ «ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ».

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: Νικόλαος Μιχ. Σίμος

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑΣ-ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΣ-
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑΣ: ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΛΗΣ
Ἡφαίστου 11, Τηλ.: 2610-273.093 ΠΑΤΡΑ

Ἐπιταγές καί ἐμβάσματα παρακαλοῦμε νά
ἀποστέλλωνται στή διεύθυνσι τοῦ Συλλόγου
Μιαούλη 68 Πάτρα, Τ.Κ. 26222 ,
τηλ. 2610/329737

ἢ νά κατατίθενται στόν ὑπ' ἀριθμ. 32338682
λογαριασμό τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς.

Στήν περίπτωσι αὐτή οἱ δωρητές νά μᾶς ἀποστέ-
λουν ἀντίγραφο τοῦ γραμματείου καταθέσεως,
πρός ἔκδοσιν τῆς σχετικῆς ἀποδείξεως, καθ'
ὅσον στόν ἀνωτέρω λογαριασμό δέν καταγράφο-
νται τά ὀνόματά τους.

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

1η Τριμηνία 2004, Τεύχος 101

Ἔκδοσις Συλλόγου

Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς

ὁ «ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ»

Μιαούλη 68 Πάτρα τηλ. 2610/329.737 Τ.Κ. 26222

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 5 €

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

10 ΔΟΛ. ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΞΩΦΥΛΛΩΝ:

- 1) Μ. Πέμπτη στό χωριό Chorada τῶν Ἰνδιῶν. Οἱ πι-
στοί εὐλαδικά προσκυνοῦν τόν Ἐσταυρωμένο.
- 2) Στόν ποταμό Λουλούα τῆς περιοχῆς Κανάγκκα τοῦ
Κονγκό. Σ' αὐτά τά νερά ἔχουν γίνει πολλές βαπτίσεις.
Ἀπό αὐτά τά νερά ἔχουν ἀναδυθεῖ ἑκατοντάδες
Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

- Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
Χρήστου Ἀθ. Τερέζη 4-5
- ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΠΕΡΑΣΕ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΚΟΙΜΗΣΙ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΕΝΤΡΩΑΣ
ΑΦΡΙΚΗΣ ΚΥΡΟΥ ΤΙΜΟΘΕΟΥ 5
- 100 ΕΤΗ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΙ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ
ΟΛΓΑΣ ΠΑΠΑΣΑΡΑΝΤΟΥ (1904-1996)
Μοναχοῦ Μωϋσῆ Ἀγιοερέιτη 6-7
- Η Α.Θ.Μ. ΠΑΠΑΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ
κ.κ. ΠΕΤΡΟΣ ο Ζ' ΣΤΗΝ ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ
Σεβ. Μητροπολίτου Κέννας κ. Μακαρίου 8-10
- Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ
ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
Δημ. Τσερεγκούνη 11-12
- ΔΙΠΛΑ ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΟΥ
Ἱερομονάχου Θεολόγου 13-15
- ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΩΜΑΤΑ
ΣΤΗΝ ΚΑΝΑΝΓΚΑ
Ἱερομονάχου Θεολόγου 16-18
- «ΤΑ ΑΝΗΚΟΥΣΤΑ ΗΚΟΥΣΘΗ!» †Κ.Α.Ι. 19-20
- ΕΚΦΡΑΣΙ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ 20
- ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ Η ΑΦΟΡΜΗ
ΚΑΙ Η ΠΡΟΤΑΣΙΣ †Κ.Α.Ι. 21
- ΑΡΧΙΣΑΝ ΟΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ
ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΣΤΗΝ ΤΑΝΖΑΝΙΑ 22
- Ο ΜΙΚΡΟΣ ΗΛΙΑΣ Ν.Σ. 23
- ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
Ι. Σ. 24
- ΕΝΑ ΝΑΟ... ΚΙ ΕΜΕΙΣ...
Ἱερ. Κλιμάκιο Κανάγκκας 25-26
- ΑΛΗΘΙΝΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ †Κ.Α.Ι. 27
- ΣΤΗΛΗ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ 28-31

Συγχαρητήρια
Επιστολή
του Σεβ.
Μητροπολίτου
Κεντρίας
Αφρικής
κ. Υγρατίου,
για την έκδοσι
του 100ου
τεύχους
του
περιοδικού
«ΦΩΣ
ΕΘΝΩΝ»

PATRIARCAT GREC ORTHODOXE D' ALEXANDRIE
ARCHEVÊCHÉ D' AFRIQUE CENTRALE
L' ARCHEVÊQUE

Kinshasa 5.3.64

Αγαπητέ με υ. Σημο,
συγχαρητήρια θερμά σε' εσάς
και σε'ς αγαπητός συνεργάτης σας για την
επιμέλειαν - ευδοκίαν και τ'ς 100 ου τυχού
τ'ς ευφυ'ς θεοδότη' σας (μας) "ΦΩΣ
ΕΘΝΩΝ".

Συνομασούμε με' ενθουσιασμό
την χρησιμότητα, αναγκαιότητα και σπουδαιο-
τάτην συμβολήν τ'ς περιοδικ'ς σας στην
θεάρεστη 'Ορθόδοξη 'Εκκλησιολογία και
'Εθνη. Είτε οι 'Επίσκοποι από' μας να' κλη-
μυλίσουν και τ'ς 1000^{ος} τυχού τ'ς "Φ.Ε."!

Ο Θεός να' εσάς ευλογη.

Γεωργίου Αθανασίου

Ἡ ἔννοια τῆς Ἱεραποστολῆς

Χρήστου Ἀθ. Τερέζη

Καθηγητοῦ Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Πατρῶν

Μέ τόν ὄρο «Ἱεραποστολή» γίνεται ἀναφορά σέ μιά εἰδική τύπου ἀποστολή πού τελεῖται ἀπ' ὅλα τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Κύριος σκοπός τῆς εἶναι ἡ κήρυξι τῆς χριστιανικῆς πίστεως καί τοῦ σωτηριολογικοῦ μηνύματός τῆς στούς μή χριστιανούς. Ἡ θεολογική καί ἡ ἱστορική βάσι τῆς βρίσκεται στά κείμενα τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἐκεῖ ἀπό τόν ἴδιον Χριστό προτρέπονται οἱ μαθητές του καί μετέπειτα ἀπόστολοι νά ἀναλάβουν ἕνα ἔργο γιά τήν ἱστορική ἀνάπτυξι τοῦ Χριστιανισμοῦ καί τήν κήρυξι του σέ ὅλους τούς λαούς. Τό «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη» ὀριοθετοῦσε τό πνευματικό καί ἱστορικό καθήκον τους. Μέ τήν Ἱεραποστολή ἐκφράζεται ἡ ζωτικότητα τῆς Ἐκκλησίας, ὁ δυναμικός τρόπος μέ τόν ὁποῖο ἐρμηνεύει τή διδασκαλία τῆς καί ἡ ἀντιλήψι τῆς, γιά τό νόημα τοῦ ἱστορικοῦ γίνεσθαι. Αὐτά τά στοιχεῖα ἐνέχουν μιά οὐσιαστική βιωματική ἐμπειρία καί δηλώνουν μιά ὑπέρβασι τῶν ἐπιφανειακῶν κριτηρίων γιά τήν ἐπικοινωνία τῶν ἀνθρώπων καί τῶν λαῶν. Γι' αὐτούς τούς λόγους ἀποκλείονται ἀπό τή μεθοδολογία τῆς καί ἀπό τούς σκοπούς τῆς ὁ χωρίς ἐπιχειρηματολογία καί βιωματικότητα προσηλυτισμός καί ὁ πνευματικός ἰμπεριαλισμός. Σ' ἕνα τέτοιο πλαίσιο, ἐπόμενο εἶναι ἡ λειτουργική ζωή νά διαδραματίζη ἕνα κείμενο τῆς χριστιανικῆς πίστεως καί ἐπικοινωνιακότητος σύμφωνα μέ τά υπάρχοντα δεδομένα, τόσο τά ἱστορικά-πολιτιστικά ὅσο καί τά ἐθνολογικά. Ἔτσι, ἡ Ἱεραποστολή καθίσταται τό μέσο καί ἡ δυνατότητα γιά τήν κατανόησι τῶν οὐσιαστικῶν προοπτικῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ καί μεταβάλλει τό γράμμα τῶν θεολογικῶν κειμένων σέ πνεῦμα ἐμπρακτικῆς παρουσίας.

Ἦπό τό ἀνωτέρω πρῖσμα, ἀναδεικνύεται ἡ πορεία γιά διάσπασι τῶν συνόρων. Ἡ Ἱεραποστολή λοιπόν ὡς κίνησι διαπόρθμευσεως τοῦ θεοῦ λόγου ἐκφράζει μιά δυναμική διάστασι καί πρόθεσι ὑπερβάσεως τῶν ὀριοθετήσεων καί τῶν διατομῶν. Αὐτό σημαίνει ὅτι ἀναλαμβάνει ἕνα διεθνιστικό ἔργο, τό ὁποῖον πρῖν ἀπ' ὅλα ἀρνεῖται τή «λογική» τῶν συνόρων, τοῦ γεωπολιτικοῦ ἐλέγχου καί τῆς κρατικῆς ἰσχύος. Κινεῖται δηλ. ὑπό τήν ὀπτική τοῦ πῶς θά καταργήσῃ –τολάχιστον στήν συ-

νειδῆσι τῶν ἀνθρώπων– τά κρατικο-οικονομικά κριτήρια ὀριοθετήσεως τῶν σχέσεων. Τέτοιου εἴδους ὀριοθετήσεις ἐκφράζουν οὐσιαστικά μιά ἐπιβολή τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας καί ὡς ἐκ τούτου ὁ Χριστιανισμός ὡς θεολογία τῆς ἀπελευθερώσεως πρέπει νά ἀναλάβῃ –ἔστω μέ ἐσωτερικευμένο καί βιωματικό τρόπο– ἕνα ἀντιεξουσιαστικό ἀγῶνα. Στήν προσπάθεια αὐτή, τό πρῶτο στάδιο εἶναι ἡ μεταβολή τῶν ἀντιλήψεων τῶν ἀνθρώπων, ὁ ἀπεγκλωβισμός τους ἀπό τά ἐρμηνευτικά σχήματα μέ τά ὁποῖα ἀντιμετώπιζαν τή ζωή καί ἡ εἰσδός τους σέ μιά λογική πού κινεῖται ὑπό τό πρῖσμα τῆς ἐνόητος. Καί κάτι τέτοιο μπορεῖ νά πραγματοποιηθῇ ἀρκεῖ νά αἰσθανθοῦν οἱ ἀνθρωποι ὅτι εἶναι τέκνα τοῦ ἴδιου Θεοῦ καί ὅτι ἀνήκουν στήν ἴδια ἀδελφότητα. Ἔτσι, οἱ λαοί θά συνειδητοποιήσουν ὅτι, παρά τίς ὁποιες διαφορές τους, ὑπάρχουν ἐν δυνάμει στοιχεῖα πού τούς ἐνώνουν καί ὅτι ἡ ἐνεργοποίησι αὐτῶν ἀποτελεῖ τήν πεμπτουσία καί τήν ἐντελέχεια τῆς ἱστορίας. Ἀπαραίτητο καί γιά τή συνένωσι τῶν λαῶν δέν ἀποτελεῖ ἕνα ἀφηρημένο συλλογιστικό σχῆμα, ἀλλά ἀντανაკλᾶ τή συνειδῆσι τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τίς ἀπαρχές τῆς ἱστορικῆς παρουσίας τῆς ἕως καί τήν ἐποχή μας. Συνετελέσθη ἀπό τούς Ἀποστόλους καί τούς Ἁγίους καί ἐξακολουθεῖ νά συντελεῖται ὡς αἴτημα καί ἀναζητησι ἀπό τόν ἱερό κληρο καί τούς λαϊκοῦς. Μόνο μέ αὐτόν τόν τρόπο ἡ Ἐκκλησία θά ἀποκτᾶ διηνεκῶς τή λειτουργία ἐνός ὀργανισμοῦ, πού θά συνδυάζῃ ἀκόμη καί τά διεστῶτα.

Ἔνας τέτοιος συνδυασμός ἀναδεικνύει τήν οἰκουμενική διάστασι τοῦ Χριστιανισμοῦ. Δι' αὐτῆς γίνεται λόγος γιά τή διάσπασι τῶν συνόρων καθιστᾶ δυνατό τό οἰκουμενικό πνεῦμα μέ τό ὁποῖο ὁ Χριστιανισμός προωθεῖ τή διδασκαλία του. Ἔνα τέτοιο πνεῦμα ἐντάσσεται στό πλαίσιο τῆς ἐκκλησιολογικῆς ἐκδοχῆς, ὑπό τήν ὁποῖα ἀντιμετωπίζεται ἡ κάθε τοπική δραστηριότητα καί ἀνάπτυξι. Ὁ κάθε τόπος ὀριοθετεῖται πρῖν ἀπ' ὅλα ἀπό τό κριτήριο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καί ἀξιολογεῖται μέ βάσι τό κατά πόσον τό πραγματοποιεῖ. Μέ αὐτό ἐννοεῖται ὅτι αἴρονται οἱ ὁποιες στείρες τοπικιστικές ἀντιλήψεις, πού ὡς κύριο στόχο τους ἔχουν τό πῶς θά ὀρθώσουν τά δικά τους ὄρια ἀπέναντι στίς ἄλλες. Ὁ Χριστιανισμός δέν ἀποτελεῖ τό ἀποκλειστικό προνόμιο κάποιας περιοχῆς, διότι, ἐκτός τῶν ἄλλων, τό θεῖο σχέδιο περιλαμβάνει τήν

Ένας χρόνος πέρασε από τήν κοιμήσι του Μητροπολίτου Κεντρίας Ἀφρικῆς Κυρού ΤΙΜΟΘΕΟΥ

Στίς 1 Μαρτίου 2004 συμπληρώθηκε ἕνας χρόνος ἀπό τότε πού ἔφυγε γιά τόν οὐρανό ὁ ἀκάματος καί δραστήριος Μητροπολίτης Κεντρίας Ἀφρικῆς Τιμόθεος Κοντομέρκος (24-9-1929 - 1/3/2003).

Στό Α' Νεκροταφείο Ἀθηνῶν ὅπου καί ὁ Τάφος του τήν 29-2-2003 Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας ἐτελέσθη ὑπό τῶν οἰκειῶν του ἱ. Μνημόσυνο ἐν μέσῳ πολλῶν φίλων του καί συνεργατῶν τῆς Ἱεραποστολῆς. Ἰδιαίτερη ἦταν ἡ παρουσία τῶν Ἀφρικανῶν φοιτητῶν στήν Ἀθήνα, πού μέ κάθε τρόπο ἐκδήλωναν τήν εὐγνωμοσύνη τους. Συγκινητικό λόγο ἀπηύθυνε ὁ καταγόμενος ἀπό τήν Κανάγκα τοῦ Κογκό μοναχός Παΐσιος, ἐκθέτοντας τίς ἀρετές, τά χαρίσματα, τήν προσφορά καί τίς θυσίες τοῦ ἀειμνήστου Ἱεράρχου, γιά τή διάδοσι τῆς Ὁρθοδοξίας στήν Πατρίδα του.

Μνημόσυνα ἐπίσης ἐτελέσθησαν ἀπό τόν Μητροπολίτη Κεντρίας Ἀφρικῆς κ. Ἰγνάτιο στήν Κινσάσα τοῦ Κογκό, μέ τή συμμετοχή τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητας καί τοῦ ποιμνίου τῶν ἰθαγενῶν, ὅπως καί στά Ἱεραποστολικά Κέντρα Κανάγκας, Κολουέζι καί στό Μραζαβίλ. Ὅμοιως στό Ναϊδριο τοῦ «ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΥ» στήν Πάτρα καί ἀσφαλῶς καί σέ ἄλλα σημεῖα, ὅπου τιμοῦν τήν μνήμη του.

Τό ἔργο τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Κεντρίας Ἀφρικῆς Τιμοθέου συνεχίζεται καί ὅλα δείχνουν ὅτι φουντώνει ὅλο καί περισσότερο ἡ σπορά τοῦ Θεοῦ

προοπτική τοῦ πῶς τά πάντα θά οἰκειοποιηθοῦν τό πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ. Μέσα σ' ἕνα τέτοιο κλίμα, τό τοπικό δέν μπορεῖ νά διαθέτει τούς ὅρους καί τά ἐφόδια γιά νά ἐπιβάλλῃ ἢ νά ἀπολυτοποιήσῃ τήν, οὕτως ἢ ἄλλως, σχετικότητά του. Ἡ ἄρνηση μᾶς ὀλισθητικῆς ἀντιλήψεως μέ βᾶσι τό μερικό ὁδηγεῖ στήν ἀποδέσμευσι ἀπό τίς ποικίλες καιρικές ὀριοθετήσεις, πού προσαρμόζουν τό ἀπόλυτο στίς ἐκτιμήσεις τοῦ πεπερασμένου. Ἔτσι, ὁ χώρος καί ὁ χρόνος θά ἀποκτήσουν ἕνα σχετικό χαρακτήρα καί κάθε φορά θά ἐρμυ-

Ὁ ἀειμνήστos Μητροπολίτης Κεντρίας Ἀφρικῆς Τιμόθεος στό παρεκκλήσι τοῦ Πρωτοκλήτου στήν τελευταία ἐπίσκεψί του στήν Πάτρα.

Λόγου στήν Κεντρική Ἀφρική. Ἀσφαλῶς ἡ ψυχὴ του «ἐν χώρα ζώντων» χαίρει καί ἀγάλλεται δοξάζοντας ἀσιγήτους ὕμνοις τόν Τριαδικό Θεό τῆς ἀγάπης, τῆς Εἰρήνης καί τῶν ἀγαθῶν.

Ἄς εἶναι ἡ μνήμη του αἰωνία.

νεύονται καί θά ἀξιολογοῦνται σύμφωνα μέ τίς ἀρχές τοῦ ἀπολύτου, τό ὅποιο διαθέτει τούς ὅρους ὥστε ἀμείωτα καί ἀναλλοίωτα νά διακλαδίζεται μέσα ἀπό τήν πολυπτυχότητα τῶν συμβόλων. Σέ κάθε, λοιπόν, ἱστορική ἐποχή καί ὑπό τό πρίσμα τῶν ποικίλων κοινωνικῶν λειτουργιῶν, οἰκουμενικό εἶναι ἐκεῖνο τό σύμβολο πού ἔχει, παρά τήν καιρικότητά του, τή δυνατότητα νά μᾶς ἀνάγῃ σ' ἐκεῖνα τά ἐκκλησιαστικά μηνύματα πού νοηματοδοτοῦν τήν προσωπική ὑπαρξιακή πορεία καί τή ζωὴ τοῦ κοινωνικοῦ σώματος.

Γεννήθηκε τὸ 1904 στὸ Ροϊνὸ Ἀρκαδίας. Πολύ μικρή γεύθηκε τὸν πόνο τῆς ὀρφάνειας, μένοντας δίχως μητέρα. Πῆγε στὶς πρώτες τάξεις τοῦ Δημοτικοῦ. Τὸ 1920 τὴν ἔφερε ὁ ἀδελφός της στὸν Πειραιά. Τὸ 1925, ὅταν ἀσθένησε ὁ θεῖος της, ὁ ἀδελφός τοῦ πατέρα της, π. Ἰωάννης Παπασαράντος, ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς μονῆς Ἀγίων Ἀσωμάτων -Πετράκη, τὴν κάλεσε κοντά του γιὰ νὰ τὸν βοηθήσει. Ἡ ζωὴ της κυλᾷ μεταξύ ἐκκλησίας καὶ κελλιοῦ, μέ μελέτη καὶ προσευχή.

Ὅταν ὁ ἡγούμενος θεῖος της ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀργολίδος, τὸν ἀκολουθεῖ στὸ Ναύπλιο ἕως τῆς κοιμήσεώς του. Πλησίον του διδάχθηκε τὴν ἀρετὴ τῆς ἐλεημοσύνης. Σὲ περιόδους δυστυχίας ὁ

100 ἔτη ἀπὸ τὴ γέννησι τῆς Ἀδελφῆς Ὀλγας Παπασαράντου (1904-1996)

ἀκτῆμων ἐπίσκοπος μοίραζε στοὺς φτωχοὺς καὶ τὸ φαγητὸ τοῦ πιάτου του. Ἐπιστρέφοντας στὴν Ἀθήνα βρίσκει τὸν πατέρα της τυφλὸ καὶ μένει δίπλα του γιὰ νὰ τὸν χειραγωγῇ καὶ φροντίζει.

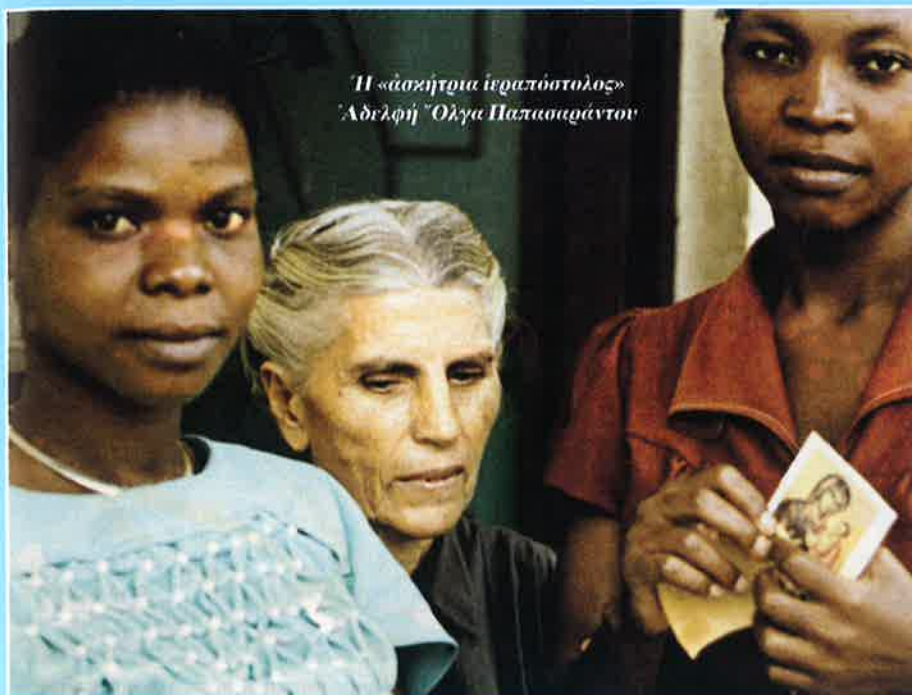
Ἐπιθυμία της θερμὴ εἶναι νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν συνάνθρωπο. Ἦθελε νὰ ὑπηρετήσῃ πρὸς τοῦτο καὶ συγκεκριμένα στὸ ἀντικαρκινικὸ νοσοκομεῖο Ἀθηνῶν «Ἅγιος Σάββας», ὅπου οἱ τοῖχοι του κρῦβουν πολλὰ δάκρυα. Ἡ ἐπιμονή, ὑπομονή, προσευχὴ καὶ θέλησι τὴν ἀνταμοίβουν. Ἡ ἀγάπη της γιὰ τὴν ἐργασία, τὴν προσφορά, τὸν ἀσθενῆ καὶ τὸν πόνο τὴν κάνουν ἐπὶ 25 ἔτη ἀρχηγικὴ μορφή τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ καὶ μητέρα κι ἀδελφὴ πολλῶν ἀσθενῶν κι ἀπαρηγόρητων συνοδῶν τους. Ἡ καλύτερη ψυχαγωγία της ἦταν ἡ ἀνακούφισι τῶν πονεμένων καὶ λιαν ἀγαπητῶν ἀσθενῶν της.

Τὸ 1970 λαμβάνει μιὰ σημαντικὴ ἐπιστολή ἀπὸ τὸ βάθος τῆς Ἀφρικῆς. Ἀποστολέας της ἦταν ὁ μακρινός συγγενής ἀπὸ τὴ μητέρα της θεῖος της π. Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος, πού τὴν καλεῖ νὰ συνδράμῃ στὸ εὐαγγελικὸ καὶ λησμονημένο ἔργο γιὰ πολλοὺς τῆς ἱεραποστολῆς, τοῦ εὐαγγελισμοῦ ἀθανά-

των ψυχῶν. Ἡ ἡλικιωμένη ἀδελφὴ συνταξιοδοτημένη θὰ μπορούσε νὰ δικαιολογηθῇ καὶ ν' ἀρνηθῇ καὶ ν' ἀρκεστῇ στὴν ἡσυχία κι ἀνάπαυσι τοῦ σπιτιοῦ της σ' ἓνα καλὸ προάστειο τῶν Ἀθηνῶν κι ἀπὸ ἐκεῖ νὰ προσφέρῃ ὅτι μπορεῖ. Ἀρνεῖται τὴν ἐπανάπαυσι καὶ μετὰ ἀπὸ πολλὴ προσευχὴ ἀποφασίζει τὴν ἀναχώρησι γιὰ ἓνα ἄγνωστο χῶρο, ἓνα δύσκολο τόπο, δίχως νὰ γνωρίζῃ τὴ γλῶσσα, δίχως ἐμπειρίες, μόνη ταξιδεύει, προπορεύεται ὁ ἄγγελός της.

Παρὰ τὴν ἡλικία της ἐργάζεται συνεχῶς ὡς νέα. Ἡ ἐργασία εἶναι μεγάλη. Ἀκολουθεῖ σ' ὅλες τὶς περιπέτειες τὸν ἀκάματο θεῖο της. Στὴ σκιά του ζεῖ ἀθόρυβα, ἀδιαφήμιστα, σεμνά. Καταλήγουν στὴν Κανάγα του Ζαῖρ, ὅπου κι ἐκεῖ ἐνταφιάζεται ὁ μεγάλος θεῖος της. Ἐκεῖνη εἶναι πού ἔρχεται καὶ καλεῖ γιὰ τὴ συνέχισι τοῦ σπουδαίου ἔργου τὸν μεγάλο ἱεραπόστολο π. Χαρίτων Πνευματικάκι.

Τὸ 1995 ἐγκαταλείπει ἀνεπίστροφος τὴν Ἀφρικὴ λόγφ ἀσθενείας κι ἔρχεται στὴν Ἀθήνα. Στὶς 19.8.1996 ἐγκαταλείπει τὸν μάταιο αὐτὸν κόσμο. Ἡ ταφή της ἐγένε στὶς 21.8.1996 στὸ κοιμητήριό τῆς ἱερᾶς

*Η «άσκητρια ιεραπόστολος»
Αδελφή Όλγα Παπασαράντου*

άσιγαστη, αδιάκοπη κι ακάματη διακονία της.

Είπαν πώς είναι η πρώτη γυναίκα Έλληνίδα σύγχρονη ιεραπόστολος. Έλυσε σάν κερύ μπρός τήν εικόνα τής Παναγίας, μπρός τήν εικόνα τών πονεμένων, πενομένων, άπομονωμένων, παραμελημένων άφρικανών. Είχε συνεχή επικοινωνία μέ τό Θεό. Τήν άκουγε καί τόν άκουγε. Έπιβαλόταν μέ τήν άγάπη. Προσδοκούσε μόνο τό θάνατο μέ χαρά. Δέν γκρίνιαζε, δέν παραπονιόταν γιά τίποτε, δέν φοβόταν καί δέν άγχώνονταν. Είχε μεγάλη εμπιστοσύνη στόν Θεό. Είχε δώσει όλο τόν εαυτό της στόν Θεό καί τούς

Μονής Άγίου Ίωάννου Προδρόμου-Μακρυνού Μεγάρων, μ' ένα σεμνό πλήθος ρασοφόρων, άφοσιωμένων στόν Χριστό ψυχών καί φίλων τής ιεραποστολής. Αύθόρμητα στό τέλος όλοι έψαλλαν τό κοσμοχαρμόσυνο «Χριστός Άνέστη»:

Η άδελφή Όλγα δέν μιλούσε ιδιαίτερα πολύ. Έπιατε όμως πολλά. Όλη ή ζωή της ήταν μιά προσφορά, μιά βοήθεια στους πολλούς άναγκασμένους, στους πάσχοντες, στους άναξιοπαθούντες, στους πονεμένους, στους άπογοητευμένους, στους καρκινοπαθείς, στους ίθαγενείς. Ήξερε τή γλώσσα όλων. Μιλούσε πολύ καλά τή γλώσσα τής άγάπης.

Ό π. Χαρίτων γράφει γι' αυτή τήν άφανή ήρωίδα. «Η άγάπη μέ τίς σωστές διαστάσεις της, ή ταπεινωση, ή άσκητικότητα, ή σύνεσις, ή ύπομονή, ή πραότητα, ή άοργησία, ή καλοσύνη, ή γλυκύτης, ή άντοχή, ή αυτοθυσία της καί τόσες άλλες άρετές πού τήν κοσμοϋσαν τήν έκαναν άξιαγάπητη στους ίθαγενείς, πού τήν ήσθάνοντο ως μητέρα τους. Άλλωστε αυτή ή σχέσις επιβεβαιωνόταν από τήν καθημερινή πραγματικότητα. Η μυστηριακή της ζωή, ή προσευχή της, ή τήρησης τών νηστειών καί όλη έν γενέει ή εκκλησιαστική της ζωή τήν επέβαλαν ως άγία στήν συνείδησι όλων».

Όλοι όσοι τή γνώρισαν, τήν άπλη όλιγογράμματη καί ήλικιωμένη αυτή γυναίκα, μιλούν μέ θαυμασμό γιά τή συνετή κρίσι της, γιά τήν πολυτιμότητα τών διακριτικών συμβουλών της, πού έχυναν λάδι στίς πληγές, τήν έλεημοσύνη της καρδιάς καί τών χειρών της, τήν

άλλους. Η ολόθερμη πίστι της τήν έκανε πάντα τολμηρή, δυνατή καί γενναία.

Ό μητροπολίτης Καλύμνου Νεκτάριος έγραψε συγκινητικά περί αυτής: «Όταν ήθελα νά φαντασθώ πώς ήταν ή Παναγία μας εις τήν γήν σκεπτόμουν τήν γλυκύτητα, τήν απλότητα, τό φωτεινό πρόσωπο τής άδελφής Όλγας». Ό μακαριστός θεός της π. Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος λακωνικά κι εύστοχα τήν όνόμαζε «άσκήτρια ιεραπόστολο». Ό π. Χαρίτων Πνευματικάκις γράφει χαρακτηριστικά: «Η άδελφή Όλγα Παπασαράντου έχει τή φήμη μιάς άγίας γυναίκας, πού γνωρίζει τή βασική γλώσσα τής άγάπης. Μ' αυτήν όμιλει πάντοτε καί διδάσκει καί επιτυγχάνει νά γίνεται άντιληπτή, σφόδρα δέ άγαπητή καί σεβαστή».

Κλείνω τή σκιαγράφισι τής ιερής μορφής τής γερόντισσας Όλγας, όχι έχοντας προσωπική γνωριμία, άπ' ότι διάβασα γι' αυτή. Άρκετά γράφτηκαν γι' αυτή, άλλ' όχι πολλά, ίσως γραφοϋν περισσότερα καί θά πρέπη. Ήταν πονεμένη από μικρή άλλ' όχι παραπονεμένη. Ήταν φτωχή σέ χρήματα, άλλα πλούσια σέ άρετές. Ήταν όλιγογράμματη άλλα φωτισμένη καί μελετημένη. Όλη της ή ζωή ήταν μιά προσφορά καί θυσία. Δέν ήταν παράξενη γεροντοκόρη καί γκρινιαρά συνταξιούχα, άλλα ή γυναίκα τής θυσίας, τής προσφοράς, τής έλεημοσύνης, τής προσευχής, τής άσκήσεως καί τής ιεραποστολής. Πάντα σκυμμένη, στόν Θεό καί τόν άνθρωπο, κυρτωμένη στήν προσευχή καί στήν προσφορά...

Μοναχός Μωϋσής Άγιορείτης

Ύποδοχή του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Πέτρου με τιμές ἀρχηγού κράτους στήν πρωτεύουσα τῆς Μαδαγασκάρης, Ἀταναναρίδη.

Η Α.Θ.Μ. ΠΑΠΑΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ κ.κ. ΠΕΤΡΟΣ ο Ζ' ΣΤΗΝ ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ

Προερχόμενος ἐκ Ναϊρόμπης ἔφθασε τίς βραδυνές ὥρες τῆς 2ας Φεβρουαρίου στήν πρωτεύουσα τῆς Μαδαγασκάρης Ἀταναναρίβη ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικήs κ.κ. Πέτρος ὁ Ζ' συνοδευόμενος ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Κέννυας καί Εἰρηνοπούλεως κ. Μακάριο, τόν Ἀρχιμανδρίτη π. Ἐμμανουήλ Καγιᾶ καί τόν Ἱεροδιάκονό του π. Νεκτάριο Κοντογιώργο.

Στό ἀεροδρόμιο ὑποδέχθηκαν τόν Μακαριώτατο καί τά μέλη τῆς τιμίας συνοδείας του ἐκ μέρους τῆς Κυ-

Ἄ Μακαριώτατος μέ τόν πρόεδρο τῆς Μαδαγασκάρης.

Δοξολογία εις τόν Καθεδρικό Ναό τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐπί τῇ ἀφίξει τοῦ Πατριάρχου.

βερνήσεως οἱ Ὑπουργοὶ Ἐξωτερικῶν καὶ Πολιτισμοῦ, ὁ Δήμαρχος, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος μέ τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου του, ἡ πρέσβειρα τῆς Αἰγύπτου, ἄλλοι διπλωμάτες καὶ ὑπηρεσιακοὶ παράγοντες, ὁ Θεοφίλ. Ἐπίσκοπος Μαδαγασκάρης κ. Νεκτάριος μετὰ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Ἐπαρχίας του καὶ πλῆθος κόσμου. Στὸν Μακαριώτατο ἐπεδόθησαν τιμαὶ ἀρχηγοῦ Κράτους.

Σέ δηλώσεις του πρὸς τὰ μέσα μαζικῆς ἐνημερώ-

σεως ὁ Μακαριώτατος ἐξέφρασε τὴν χαρὰ καὶ τὴν συγκίνησί του πού βρέθηκαν στὴν ὁμορφὴ νῆσο τῆς Μαδαγασκάρης πραγματοποιώντας ποιμαντικὴ ἐπίσκεψι σύμφωνα μέ τὸ ἔθος τοῦ παλαιμάχου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας.

Ὁ Μακαριώτατος ἔκανε στή συνέχεια μιά σύντομη ἀναδρομὴ στὴν ἱστορία τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ πρώτου Ἐπισκόπου Ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου μέχρι καὶ

Ὁ Μακαριώτατος Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ.κ. Πέτρος ἱεραρχεῖ στὸν Ἱερό Ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στὴν Ἀλασορά.

Κατάθεσις θεμελίου λίθου γιά ανοικοδόμησι όρφανοτροφείου.

τών ήμερών μας. Τόνισε ιδιαίτερα τόν ρόλο πού διαδραματίζει τό Πατριαρχείο σ' όλους τούς τομείς τής καθημερινής ζωής ιδιαίτερα στόν κοινωνικό, ιατρικό καί έκπαιδευτικό. «Τό Πατριαρχείο Άλεξανδρείας καί πάσης Άφρικής» είπε ό Μακαριώτατος, «δέν κάνει προσηλυτισμό αλλά Εύαγγελισμό. Δέν θέλουμε νά διχάσουμε τούς λαούς καί τίς φυλές τής Άφρικής αλλά νά τίς ενώσουμε». Καταλήγοντας ό Μακαριώτατος εύχαρίστησε τήν Κυβέρνησι τής χώρας γιά τήν θερμή ύποδοχή καί φιλοξενία μέ τίς καλύτερες εύχές καί εύλογίες γιά πρόοδο καί εύημερία στούς ιθύνοντες καί στόν λαό τής Μαδαγασκάρης. Ό τοπικός τύπος καί όλοι οί τηλεοπτικοί σταθμοί δημοσίευσαν έκτενή άρθρα καί πρόβαλαν τήν παρουσία του Πατριάρχου Άλεξανδρείας τονίζοντας τό γεγονός αυτό ως μεγάλο καί ιστορικό γιά τόν λαό τής Μαδαγασκάρης. Ό Μακαριώτατος καί ή τιμία συνοδεία του κατέλυσαν σέ ξενοδοχείο τής πρωτεύουσας ως φιλοξενούμενοι τής Κυβερνήσεως τής Μαδαγασκάρης.

Ό Μακαριώτατος κατά τήν διάρκεια τής παραμονής του στήν μεγάλη νήσο τής Μαδαγασκάρης είχε τήν εύκαιρία νά επισκεφθή διάφορες ένορίες όπου έμφύχωνε παντού τό Όρθόδοξο ποίμνιο μεταφέροντας μήνυμα έλπίδας καί αγάπης.

Τέλεσε δύο Θείες Λειτουργίες. Τήν πρώτη στόν

Καθεδρικό Ναό τής Κοιμήσεως τής Θεοτόκου στήν πρωτεύουσα τής χώρας, τήν Ταναριβη στίς 8 Φεβρουαρίου.

Τήν δεύτερη θεία λειτουργία ό Μακαριώτατος έτέλεσε στίς 15 Φεβρουαρίου στό παρεκκλήσιο του Άγίου Ίωάννου του Θεολόγου στούς χώρους τής ιεραποστολής στήν Άλασόρα προάστειο τής Ταναριβης.

Κατέθεσε θεμελίους λίθους καί τέλεσε άγιασμούς γιά νέους ναούς, σχολεία, όρφανοτροφεία κλινικές καί μιās Ίερατικής Σχολής.

Ό Μακαριώτατος είχε ξεχωριστές συναντήσεις μέ τόν Πρόεδρο τής Μαδαγασκάρης, τόν Πρωθυπουργό τόν Υπουργό Έξωτερικών καί άλλους άξιωματούχους τής κυβερνήσεως. Επίσης συναντήθηκε μέ όλους τούς ιερείς τής Μαδαγασκάρης, όλοι ιθαγενείς, τέλεσε Θείες Λειτουργίες μαζί τους καί έδωσε τίς δέουσες οδηγίες καί πατρικές συμβουλές.

Έπεσκέφθηκε έκτός από τήν Ταναριβη καί άλλες μεγάλες πόλεις όπως τή Τουλεάρη, τήν Φιαναρουτσόα κ.ά., όπου έτυχε θερμής ύποδοχής από τίς αρχές καί τόν όρθόδοξο τοπικό πληθυσμό.

Φεύγοντας όπως ό ίδιος είπε, άφηνε τήν καρδιά του τόσο πολύ αγάπησε τούς ανθρώπους καί αγαπήθηκε ό ίδιος από αύτούς.

Ὁ ἑορτασμός τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας στὶς χώρες τῆς Ἱεραποστολῆς

Τὴν πρώτη Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν «ἀνάμνησι ποιούμεθα τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων» ποὺ ἐπεκυρώθηκε μετὰ τὴν Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδο. Ἡ Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅπως ἀποκαλεῖται εἶναι ἐπιτυχῶς συνδεδεμένη μετὰ τὴν Ὁρθόδοξο Ἱεραποστολή. Τὸ «ἔρχου καὶ ἴδε» (Ἰωάν. 1,47) τοῦ Φίλιππου πρὸς τὸν Ναθαναήλ, ποὺ ἀναφέρεται στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπή, ἀποτελεῖ τὸν διαχρονικὸ κανόνα κάθε ὀρθοδόξου ἱεραποστολικῆς μαρτυρίας.

Ἡ προσωπικὴ πείρα τῆς χάριτος καὶ γλυκύτητος τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ ἐλκύει καὶ προσδένει τοὺς ὀπαδοὺς Του.

Ὁρθοδοξία Ἱεραποστολή ἀποτελοῦν ἓνα πνευματικὸ «γλυκασμό» πολὺ ποθητὸ καὶ χρήσιμο στὸν Κόσμο.

Σὲ ἔμνο τῆς ἡμέρας τονίζεται: **«Εὐφραίνου ἡ ἔρημος καὶ Οἰκουμένη ἅπασα, τὰ ὄρη πάντα, γλυκασμόν, σταλάξατε, βουνοὶ ἀγαλλιάσθε, ὅτι Χριστὸς ὁ Λόγος, εἰρήνην ἔδωκε τοῖς ἐν γῆ, καὶ ταῖς θείαις Ἐκκλησίαις, τὴν ἐνότητά τῆς πίστεως».**

Οἱ ἅγιες εἰκόνες ἐκφράζουν περιληπτικὰ θεολογικὲς ἀλήθειες, τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου, τὴ συμβολὴ τῆς Θεοτόκου στὴ Σάρκωσι τοῦ Λόγου, τὴν ἀναμόρφωσι τῆς ἀνθρώπινης εἰκόνας στὸ ἀρχαῖον κάλλος. **«Ὁ ἀπερίγραπτος Λόγος τοῦ Πατρὸς, ἐκ σοῦ Θεοτόκε περιεγράφη σαρκούμενος καὶ τὴν ρυπωθεῖσαν εἰκόνα εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀναμορφώσας, τῷ θεῷ κάλλει συγκατέμιξεν».** (Ἦμος ἑορτῆς).

Στὶς μέρες μας ἔχουμε μὰ οὐράνια εὐλογία, ἓνα ἐκκλησιο-

λογικὸ γεγονός, τὸν ἑορτασμὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὶς χώρες ποὺ ἐπιτελεῖται Ἱεραποστολή.

Στοὺς τόπους ποὺ δέσποζε ἡ εἰδωλολατρεία, ἡ μαγεία, ἄλλες ἀνθρωποκοσμικὲς δοξασιεὶς εἰρηνικὰ ἀρχισε τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας νὰ λάμπη.

Σεβάσμιοι Ἱεραπόστολοι, μετὰ αὐτοθυσίᾳ πορεύθησαν «πρὸς εὐαγγελισμόν στὰ Ἔθνη», κατήχησαν, ἀνταποκρίθηκαν στὶς ἱερὲς ἀναζητήσεις τῶν ἰθαγενῶν, ὡς καλοὶ σαμαρείτες, ἔγιναν ἀρωγοὶ στὰ καθημερινὰ τους προβλήματα καὶ μετὰ τὶς προσευχάς, τὴν ὑλικὴ συμπαράστασι ἐθέλοντων ἀπὸ τὰ μετόπισθεν, ὕψωσαν ἅγια Θυσιαστήρια. Στοὺς νέους κατὰ τόπους ἱεροῦς Ναοὺς, τὶς ἐκκλησιαστικὲς κοινότητες- ἐνορίες δοξολογεῖται ὁ Ἕνας ἐν Τριάδι Θεός, ἑορτάζεται ἡ Ὁρθοδοξία.

Οἱ νεοφώτιστοι ἀδελφοὶ μας χαίρουν γιὰ τὸ πνευματικὸ ἀγαθὸ τὴν ὀρθόδοξο χριστιανικὴ πίστι, τὴν ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωὴ Της νῦν καὶ τῆς μελλούσης, προσκυνοῦντες τὶς Ἅγιες Εἰκόνες ὑψώνονται πρὸς τὴν ἀγάπην, ἐκζητοῦν τὴν χάριν τῶν ἱαμάτων, **«...ἀσπαζόμεθα (τὶς ἅγιες Εἰκόνες), πρὸς τὴν σὴν ἀγάπην ὑψούμενοι καὶ τῶν ἱαμάτων, τὴν χάριν ἀντλοῦμεν ἐξ αὐτοῦ, τῶν Ἀποστόλων ἐπόμενοι, θείαις παραδόσεσιν»**, ψάλλουν μετὰ πρωτοχριστιανικὴ ἀγαλλίασι μαζί με τοὺς ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξους. Κατὰ

τὴν περιφορὰ τῶν Ἁγίων Εἰκόνων οἱ πιστοὶ ἀδελφοὶ μας στὶς χώρες τῆς Ἱεραποστολῆς βιώνουν τὸ Μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας, ἐκπληροῦν τὸ **«Θεσμούς Ἐκκλησίας πατρικούς, διαφυλάττοντες εἰκό-**

νας γράφομεν καί άσπαζόμεθα στόμασι καί καρδίας καί θελήματι, τών του Χριστού, καί τών Άγίων κράζοντες. Εύλογοίτε, πάντα τά έργα Κυρίου τόν Κύριον».

Μέ τή συμμετοχή καί τών νεοφωτίστων αδελφών μας ή Κυριακή τής Όρθοδοξίας, πού είναι «ήμέρα χαρμόσυνος καί εύφροσύνης ανάπλευς...», άποκτά ένα ιδιαίτερο νόημα, μιά δυναμική.

«Χτυπάτε τίς καμπάνες τής Όρθοδοξίας...».

Τό κύκνειο άσμα του μακαριστου συγχρόνου Ίεραποστόλου π. Χαρίτωνος Πνευματικάκι, πού αναλώθηκε επί εικοσιπεντατία στους ιεραποστολικούς άγώνες ήταν «χτυπάτε τίς καμπάνες τής Όρθοδοξίας, τής Όρθοδοξίας, τής Όρθοδοξίας, σέ όλη τήν Άφρική...».

Στίς 29 Μαρτίου 1998, ήμερομηνία τής οσιακής κοιμήσεως του π. Χαρίτωνος από τήν Κανάνγκα του Κογκό, πού τόσο αγάπησε καί μόχθησε γιά τήν Όρθοδοξία, ήχησε μιά παρακαταθήκη, μιά προφητεία γιά τήν Ίεραποστολή.

Τό άνοιγμα, ή εξάπλωσι τής Όρθοδοξίας «εις πāσαν τήν γήν».

Κάθε χρόνο μέ συγκίνησι, μέ δέος, μέ δοξολογική διάθεσι παρακολουθούμε «οί καμπάνες τής Όρθοδοξίας» νά ήχούν γιά πρώτη φορά καί σέ νέες φυλές, κράτη καί λαούς «ζητώντων τόν Κύριον».

Ή Έκκλησία τιμά τούς Ίεραποστολικούς μόχθους.

Τήν Κυριακή τής Όρθοδοξίας του 2003 ή Α.Θ. Μακαριότης ό Πατριάρχης Άλεξανδρείας καί Πάσης

Άφρικής κ. Πέτρος χειροτόνησε, μέ τά Μέλη τής Άγίας καί Ίεράς Συνόδου στό Πατριαρχικό Ί. Ναό στό Κάιρο τόν άξιο διάδοχο του πολυσεβάστου π. Χαρίτωνος τόν Πανοσιολογίωτατον Άρχιμανδρίτην π. Ίγνάτιον Μανδελίδην εις Ήπίσκοπον, Μητροπολιτην Κεντρώας Άφρικής Ύπερτιμον καί Ήξαρχον πάσης Ίσημερίας.

Ο Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ίγνάτιος μέ αίσθημα εύθνης διακονεί τήν μεγάλη σέ έκτασι Ίερά Μητρόπολι, άνοίγει ιεραποστολικά κέντρα, έγκαινιάζει νέους ιερούς Ναούς. Τήν 7 Δεκεμβρίου 2003 πού έπεσκέφη τήν Πόλι του Πρωτοκλήτου Άποστόλου Άγίου Άνδρέου τήν Πάτρα μέ συγκίνησι μάς περιέγραψε από τίς έμπειρίες του (πώς είναι ή ώρα τής Όρθοδοξίας).

Στήν Άφρική, Άσία, Εύρώπη καί άλλου ιεουργείται ή Όρθόδοξος Ίεραποστολή σέ «Έθνη μή ειδότα».

Ή Ίεραποστολή ως έργο της καθ' όλου Έκκλησίας περιβάλλεται μέ στοργή από τήν Έκκλησία τής Ελλάδος, τίς άλλες Άρχιεπισκοπές, τά Πατριαρχεία. Τό άνοιγμα τής Όρθοδοξίας στήν Κούβα, πού πανηγυρικά άρχισε μέ τήν επίσκεψι τής Α.Θ. Παναγιώτητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου άποτελεί αίτια ιδιαίτερης δοξολογίας.

Οί άπανταχού Όρθόδοξοι κατά τήν Μεγάλη Ήμέρα, τήν Κυριακή τής Όρθοδοξίας καλούμεθα **«Χαριστήριον ώδην, τών εύεργέτη Θεώ τών όλων, άσωμεν...».**

Δημ. Τσερεγκούνης

Ή Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε κ. Θεόδωρος καί οί Άφρικανοί ιερείς ύψώνουν τίς ιερές εικόνας τήν Κυριακή τής Όρθοδοξίας.

Ὁ ἐκ Πατρῶν καταγόμενος ταλαγοῦχος Ἀγιορείτης Ἱερομόναχος π. Θεολόγος, κατὰ κόσμον Δημήτριος Χρυσανθακόπουλος, ἀρχιτέκτων-μηχανικός μέ μεταπτυχιακές σπουδές στή Γαλλία, πνευματικό τέκνο τοῦ Ἱεραποστόλου π. Χαρίτωνος, μέ ἐντααετή ἀφαρή προσφορά στήν Ἀλβαρία, πλησίον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἀγαστασίου καί παλαιός φίλος ἀπό τά νεανικά του χρόνια, ἀφοῦ εἶχαμε τόν ἴδιο πνευματικό πατέρα, ἀνταποκρίθηκε στήν πρόσκλησι τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κεντρῶας Ἀφρικῆς κ. Ἰγνατίου καί πῆγε γιά ἕνα τρίμηνο στό Κογκό.

Ἐκεῖ ἀρέλαβε γά βοηθήσι στήν ἀρέγερσι τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου στό Point-Noize, πού ὡς ἀρχιτέκτων ὁ ἴδιος ἐσοχεδιάσε.

Πρῶτος του σταθμός πρὶν ἀρχίσῃ ἐργασίες ἦταν ἡ προσφιλῆς Κανάγκκα, ὅπου προσκύνῃσε τόν τάφο τοῦ π. Χαρίτωνος καί ἔζησε θαυμαστές ἐμπειρίες πού εὐγλωττα μᾶς περιγράφει:

Σέ ἐπόμερο τεῦχος θά ἔχουμε τήν εὐκαιρία γά δημοσιεύσουμε καί ἄλλα κείμενά του ἀπό τίς δραστηριότητες τῆς Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεντρῶας Ἀφρικῆς στό Point-Noize.

Δίπλα στόν τάφο του

Μετά ἀπό πολλά χρόνια, ἡ πρόσκλησι τοῦ Μητροπολίτου Κεντρῶας Ἀφρικῆς κ. Ἰγνατίου, πού ἐγινε ἀπό τόν ἴδιο σέ ἐπίσκεψι του στό Περιβόλι τῆς Παναγίας, μέ ἔφερε μετά ἀπό μακρῦ ἀεροπορικό ταξεῖδι δώδεκα ὠρών-στήν Κανάγκκα.

Ἐκεῖ μέ ὑποδέχθηκαν μέ ὄλη τους τήν ἀγάπη, μέ

ὄλη τους τήν καρδιά. Καί ἐγώ ξαναβρῆκα τήν καρδιά μου πού τήν εἶχα ἀφήσει ἐκεῖ.

Τό τελευταῖο πρόσωπο πού εἶχα χαιρετήσι στήν αὐλή τῆς Ἱεραποστολῆς τό 1986 ἦταν ὁ σεβαστός πατήρ Χαρίτων, ὁ Γέροντας πού ρίζωσε στήν «γλυκεία» τοῦ Κανάγκκα καί τήν ἀγίασε. Ὁ ἄνθρωπος, στόν

Ὁ Σεβασμιότατος κ. Ἰγνατίος, ὁ π. Ἀντώνιος Ρωμαῖος καί ὁ π. Θεολόγος ἱστανταί τυλαβικά μπροστά στους τάφους τοῦ π. Χαρίτωνος καί τοῦ π. Χρυσανθοῦ.

όποιο όφείλω τήν κατά Χριστόν ζωή μου.

Τό πρώτο πρόσωπο πού μέ υποδέχθηκε, κατεβαίνοντας άπό τό αυτοκίνητο στόν περίβολο τής Mission, ήταν ένας νέος λεπτός καί ψηλός κληρικός πού έλαμπαν τά μάτια του στό χαμογελαστό μαύρο φωτεινό πρόσωπό του. «Διάκος Χαρίτων» μου συστήθηκε. Τό πνευματικό D.N.A. του Γέροντα ζεί, σκέφτηκα.

Έτρεξαν καί οι άδελφές, οι τρεις πιό παλές πού τις γνώρισα σάν ένα κομμάτι έκεινης τής Έδέμ πού έζησα. Τότε πού ήταν άνάμεσά τους τό καύχημα τής ιεραποστολής, ή εύλογημένη Souer Όλγα. Καί οι τρεις άδελφές έχουν άσπρισει στην διακονία τής αγάπης, αλλά τά πρόσωπά τους τά είδα πιό νέα. Γύρω τους άλλες νεώτερες έτρεχαν πρόσχαρες «γιά τήν σωτηρία τής ψυχής τους», όπως θά έλεγε ένας άγιορείτης γέροντας.

Μέ τόν Σεβασμιώτατο καί τόν διάκο Χαρίωνα κατευθυνθήκαμε άνατολικά. Προσκυνήσαμε στό Ναό του Πρωτοκλήτου Άγίου Άνδρέου. Είναι ό Άπόστολος πού συνόδευσε καί συντρόφευσε τόν μακαριστό μας πατέρα στην Άφρική. Εύδια Χριστού! Προσπεράσαμε τόν ναό καί λίγο πιό πίσω άπό τό ιερό οι πνευματικοί θησαυροί τής Έκκλησίας: οι τάφοι του π. Χρυσοστόμου καί του π. Χαρίτωνος μέσα στην καταπράσινη γή. Τούς σκιάζουν φοίνικες, παπαί καί βοκαμβίλιες καί τούς στολίζουν πολύχρωμα φύλλα. Άπλοι μαρμάρيني σταυροί άκουμπισμένοι πάνω σέ βότσασα άπό τό ποτάμι καί άπό ένα άκοίμητο καντήλι γι' αυτούς πού δέν έκλεισαν μάτι, γιά νά μαθητεύσουν τά έθνη προσφέροντας καί θυσιάζοντας τήν ζωή τους.

«Εάν ό κόκκος του σίτου πεσών εις τήν γήν άποθάνη, πολύ καρπόν φέρει». Αύτή ή γή πού έπεσε ό «σίτος» είναι τό εύφορο άμμουδερό χώμα τής Κανάνγκα.

Μας πήρε ό Σεβασμιώτατος νά ρίξουμε μιά ματιά σ' αύτή τήν καρποφορία. Περάσαμε τό πρώτο, τό δεύτερο, τό τρίτο σχολείο: κοριτσάκια, αγοράκια, έφηβοι,

δασκαλοι καί καθηγήτριες πού εργάζονται μέ συνέπεια καί ζήλο. Άφιερωμένοι εργάτες του θερισμού. Κι άνάμεσα στό σχολείο ώριμένα σπίατα ιερέων πού διδάσκουν καί μέ τήν βιωτή τους.

Οί λειτουργικές καί λατρευτικές συνάξεις, τά μαθήματα καί οι γιορτές τών μαθητών, οι παιδικές έκκλησιαστικές χορωδίες καί οι πρόβες τους, οι συναντήσεις εκατοντάδων γυναικών, άνδρών, εκπαιδευτικών, νέων· οι άσθενείς πού δέχονται τις φροντίδες καί τά φάρμακα, οι εργαζόμενοι στους κήπους, οι άδελφές, οι συνάξεις τών ιερέων... ένα άληθινό μελίσι πού συγκεντρώνει νέκταρ άπό τά ποικιλόχρωμα εύδιαστά πνευματικά λουλούδια πού, όπως καί τά αισθητά, άνθίζουν πλούσια στό κομμάτι αυτό του παραδείσου.

Δέν ξέρω άν ήταν συμβολικό αυτό πού συνέβη τήν άλλη ήμέρα: Στο κέντρο τής αύλης τής Ιεραποστολής, μπροστά στόν ναό του Άγίου Άνδρέα, δεσπόζει ένα μεγάλο δένδρο Mangos πού ή σκιά του είναι δώ Θεοῦ γιά τούς πιστούς. Έκει μέ φώναξαν νά δώ ένα μεγάλο μελίσι πού άπό τό πρωί κρεμάστηκε σέ ένα χαμηλό κλαδί κοντά στον κορμό του δένδρου. Γέμισε ό τόπος μέλισσες πού βουίζαν χαρούμενα. Έμειναν εκεί όλη τήν ήμέρα. Έφυγαν τό σούρουπο, άφου τελείωσε ό έσπερινός, όταν άποσύρθηκε ό Έπίσκοπος καί γύρισαν οι πιστοί στό φτωχικά τους. Έφυγαν μέ χαρόσυνο βόμβο, τόν ίδιο περίπου πού άκούγαμε κάθε ήμέρα εκεί στό σχολασμα τής Έκκλησίας καί στην αύλη τών σχολείων.

Στό κέντρο όλης τής ιεραποστολικής δραστηριότητας βρίσκεται ένας ζωντανός άνθρωπος, ένας χαρούμενος, άπλός αλλά σεβαστός κληρικός, ό Μητροπολίτης Ιγνάτιος πού ή άνοικτή του καρδιά χωράει όχι μόνο όλους τούς πιστούς τής Κανάνγκα αλλά καί όλων τών καταπράσινων χωρών πού ποτίζονται άπό τόν ποταμό Κόνγκο καί τούς παραποτάμους του. Μέ

«Μέ υποδέχθηκαν μέ όλη τους τήν αγάπη, μέ όλη τους τήν καρδιά». Δεξιά ή άδελφή Ιωάννα Στεφανίδου.

Οί μαθητές έτοιμάζονται για τήν πρωινή προσεχή.

τήν έκλογή και χειροτονία του, πριν ένα χρόνο, άριστα έπεσφράγησε τό Πατριαρχείο Άλεξανδρείας τό έργο του συνεργάτη και διαδόχου του μακαριστού π. Χαρίτωνος στον άγρό τής Κανάγκα, στον άγρό του Θεου.

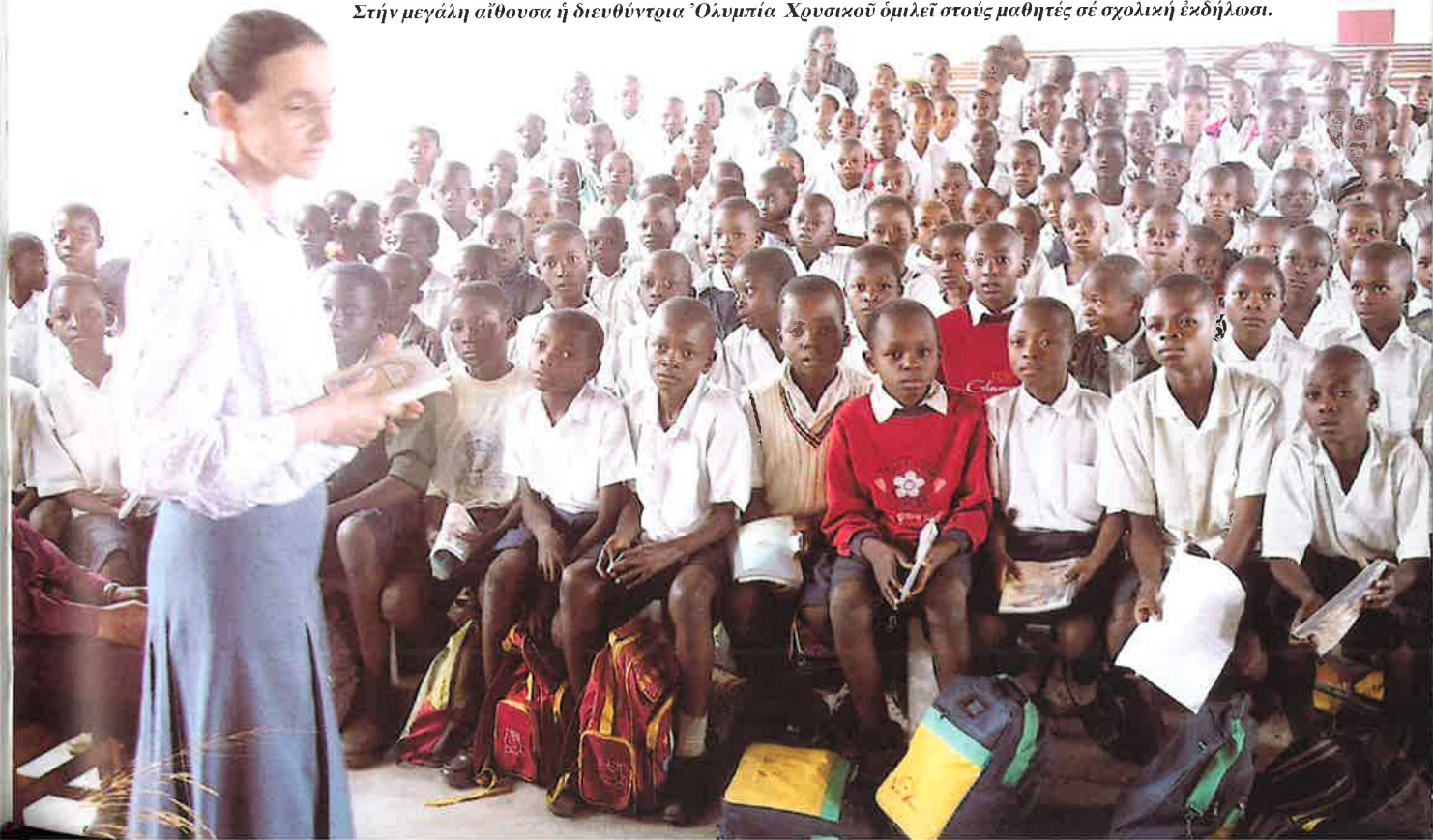
Ο τάφος του Γέροντα ήταν για μένα ή άφετηρία για κάθε μου κίνησι-τις λίγες ήμέρες που έζησα εκεί. Πριν και μετά τις άκολουθίες, όταν φώτιζε ή ήμέρα ή πριν σουρουπώσει και μαζευτούμε. Η δύναμι του εύλογμένου προσώπου του και τό περίσσευμα τής αγάπης του συναξε και δημιούργησε όλα αυτά που τώρα περιβάλλουν τόν τάφο του. Από εκεί τό παρακολουθεί, τά έποπτεύει, τά κατευθύνει και τά εύλογεί. Βλέπει δίπλα στον τάφο του νά πραγματοποιήται τό τελευταίο του

όραμα: Ο Καθεδρικός Ναός τής Κανάγκα άρχισε νά κτίζεται. Ένας μεγάλος ναός που θά χωράει όλους όσους πηγαίνουν στην Θεία Λειτουργία τής Κυριακής και αναγκάζονται νά παραμένουν στο περιστύλιο και στην αύλή. Πού οι τρούλλοι του θά άντηχούν τούς Βυζαντινούς ήχους τής μεγάλης παιδικής χορωδίας. Πού στο καμπαναριό του θά κτυπάνε οι καμπάνες τής Όρθοδοξίας για νά φθάνη ό ήχος τους σ' όλη τήν Άφρική... όπως ήταν ή τελευταία του προτροπή.

Τήν εύχή του νά έχουμε. Άμήν!

**Kinshasa 4 Φεβρουαρίου 2004
Έρομόναχος Θεολόγος**

Στήν μεγάλη αίθουσα ή διευθύντρια Όλυμπία Χρυσικού όμιλει στους μαθητές σέ σχολική έκδήλωση.

Λειτουργικά βιώματα στὴν Κανάνγκα

Ὁ π. Θεολόγος μεταδίδει «Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ» στοὺς μαθητὲς τῶν σχολείων.

Μὰ τὴν εικοστή δευτέρη ἐπέτειο τῆς χειροτονίας μου ὁ Σεβασμιώτατος Κεντρώας Ἀφρικής κ. Ἰγνάτιος μου ἐπεφύλαξε ἓνα ἰδιαίτερο δῶρο. Ἴσως εἶναι σωστότερο νὰ πῶ: Θεοῦ τὸ δῶρον· γιατί «πᾶν δῶρον τέλειον ἄνωθεν ἐστί». Ἄλλωστε ὁ ἴδιος δὲν ἐγνώριζε τὴν ἐπέτειο ἀλλὰ μού ζήτησε νὰ λειτουργήσω τὴν ἡμέρα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν στὸν Ἅγιο Ἀνδρέα τῆς Κανάνγκα.

Ἦταν ἡ ἐορτὴ τῶν σχολείων καὶ στὸν ναὸ τοῦ Πρωτοκλήτου θά ἐρχόντουσαν οἱ μαθητὲς καὶ οἱ μαθήτριες τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἐνῶ στὸν ναὸ τῆς Ἀναλήψεως, πού λειτουργήσε ὁ Μητροπολίτης,

πῆγαν οἱ μαθητὲς τοῦ Γυμνασίου-Λυκείου.

Σ' αὐτὴ τῆ θεία Λειτουργία ἐνωίωσα μοναδικά... Ἴσως αὐτὸ νὰ ὀφείλεται στὴν συγκίνησι πού λειτουργοῦσα σέ ἓνα τόπο τόσο εὐλογημένο καὶ ἀγαπημένο, λίγα μόνο μέτρα ἀπὸ τὸν τάφο τοῦ μακαριστοῦ πατρὸς Χαρίτωνος. Στὸ ἴδιο θυσιαστήριο πού μέ κίνδυνο τῆς ζωῆς του ἀνήγειρε, πού τὸν ἀξίωσε ὁ Κύριος νὰ λειτουργῇ τὰ εἰκοσι τελευταία του χρόνια ἀλλὰ καὶ πού αἰσθητὰ τὸν παρηγόρησε μὲ τὴν παρουσία Του ὁ «Ὠραῖος Κάλλει» λίγο πρὶν νὰ κοιμηθῇ.

Ἐκεῖνο τὸ πρωὶ ὁ ναός ἦταν γεμάτος ἀπὸ τοὺς μαθητὲς, τίς μαθήτριες καὶ τοὺς δασκάλους τους. Ἀπὸ τὰ

Θεία Λειτουργία στὸν Ἱ. Ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου.

**«Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος»
Μοίρασμα τοῦ Ἀντιδώρου**

ἀνοικτὰ παράθυρα καὶ τίς πόρτες ἔβλεπα στὰ περιστύλια τοῦ ναοῦ νὰ εἶναι πλήθος οἱ γονεῖς τῶν παιδιῶν. Τιμητικὰ αὐτὴ τὴν ἡμέρα κάθονται ὅλοι οἱ μαθηταὶ μέσα στό ναό.

Τόν χορό, πού ἀποτελοῦσαν καμιά σαρανταριά ἀγοράκια τοῦ δημοτικοῦ ντυμένα στὰ κόκκινα, διηύθυνε ὁ Musungayi, πού τόν εἶχα γνωρίσει κάποτε στήν ἡλικία τους. Ἐψελναν γοργά, συντονισμένα, προφέροντας τοὺς Βυζαντινοὺς φθόγγους ἄλλοτε στὰ γαλλικὰ καὶ ἄλλοτε στὰ tshiluba. Ἐνῶ ἄκουγα νὰ ἀπευθύνουν στόν Κύριο ὀλόψυχα τό: Mfumu Tufuilé Lusé, (Κύριε Ἐλέησον) θυμήθηκα τίς «Διαταγές τῶν Ἀποστόλων» πού γράφουν «λεγέτω ὁ λαός Κύριε ἐλέησον καὶ πρό πάντων τὰ παιδιά». Ἐνοιωθα ὅλο τό ἐκκλησιασμα, ὅλα τὰ παιδιά νὰ συμμετέχουν μέ μιά ζωντανή ἡσυχία.

Ὁ φωτισμός διακριτικός. Κατάκοσμη ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ ἀγιογραφίες. Γύρω μου συλλειτουργοὶ οἱ ἱερεῖς Θεόφιλος, Γεράσιμος, Νικόδημος, Θεολόγος, Βενέδικτος καὶ ὁ ἱεροδιάκονος Χαρίτων. Τὴν ἱεροπρέπεια τους σπάνια τὴν συναντᾶς στόν Ἑλλαδικό χώρο. Κατὰ τὴν λειτουργία στὰ μάτια μου μπερδεύοντουσαν οἱ συλλειτουργοὶ μου μέ τοὺς ἐορτάζοντες ἀρχιερεῖς, πίσω τους στήν κόγχη τοῦ ἱεροῦ ζωγραφισμένους μέ τό πινέλλο τῆς Κρητικῆς σχολῆς (σκουρόχρωμοι κι αὐτοὶ) διὰ χειρὸς τοῦ παλαιοῦ συμμαθητοῦ μου Κώστα Παπατριναφυλλόπουλου.

Οἱ αἰτήσεις ἀπὸ τόν διάκονο, οἱ εὐχές καὶ οἱ ἐκφάνσεις ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς ἦσαν ὀλόψυχες δεήσεις πρὸς τόν Κύριο.

Ἄκουγα τό Εὐαγγέλιο «...ἡμεῖς ἐστέ τό φῶς τοῦ

Μετά τό τέλος τῆς Θεῆς Λειτουργίας μέ τὰ μέλη τῆς Χορωδίας καὶ μαθητές.

Επίσκεψη στο σπίτι του π. Γερασίμου Κάνγκου.

κόσμου...» και έβλεπα όλα τα καταστρα μπλουζάκια των μικρών να γράφουν «Lumiére des Nations», έπιβεβαιώνοντας τό φώς του Χριστού πού έλαμπε στά ματάκια τους, τό φώς πού φώτιζε όλο τό ναό, πού φώτιζε τίς καλύβες, τά σπιτάκια καί τήν πόλι τους.

“Ενοιωθα έντονα τήν Χάρι του Θεού σ’ αύτή τήν λειτουργική σύναξι, σ’ αύτή τήν Έκκλησία μέ τά πρωτοχριστιανικά βιώματα, ένθυμούμενος τήν αφήγησι του διάκο Χαρίτωνος τήν προηγούμενη ημέρα:

– «πρό καιρού είδα μία νεαρή γυναίκα στήν Έκκλησία, τήν Jeanne, παντρεμένη, μητέρα έξι παιδιών καί μου είπε ότι δέν υπάρχει τίποτε πιό μεγάλο από τήν θεία Λειτουργία. Τήν τελευταία φορά πού λειτούργησε ό Μητροπολίτης στήν Κανάνγκα, πριν τά Χριστούγεννα, κατά τήν διάρκεια τής γονυκλισίας τής αναφοράς, όταν τά παιδιά τής χορωδίας άρχισαν νά ψάλλουν τό «σε ύμνούμεν», ένώ καί οι ιερείς είχαν γονατίσει περίξ τής Άγίας Τραπέζης, είδε άγγέλους, νά καλύπτουν τήν Άγία Τράπεζα καί άρχισε νά τρέμη, κοιτάζοντας τούς γύρω της άν βλέπουν τό ίδιο θέαμα. Όταν έψαλλαν τό «έν πρώτοις μνήσθητι...» δέν μπορούσε νά σταθί στά πόδια της, συνεχίζοντας νά βλέπη τούς άγγέλους νά καλύπτουν όλους τούς λειτουργούς καί κάθησε. Έξακολουθούσε νά λέει «Κύριε Έλέησον». Βλέποντας τό θαυμαστό θέαμα νά συνεχίζη καί κατά τήν Θεία Μετάληψι. Όταν ό ιερέας είπε «... πάντοτε νύν καί άεί...» καί κατευθύνθηκε μαζί μέ τό Άγιο Ποτήριο στήν προσκομιδή τότε σταμάτησε νά βλέπη τούς άγιους άγγέλους. Έφυγε στό σπίτι της χωρίς νά μιλήση μέ κανένα θέλοντας πρώτα νά τό διηγηθί στον πνευματικό της. Άργότερα μέ συνάντησε καί μου τό είπε.

Ό ίδιος ό π. Χαρίτων όταν ήταν δώδεκα ετών άκουγε στό κατηχητικό γιά τό μυστήριο τής Θείας Εύχαριστίας χωρίς νά μπορη νά έννοήση τήν μετουσίωσι των Τιμίων Δώρων καί συνέχεια ρωτούσε γι’ αύτό τό θέμα την κατηχήτριά του, τήν άδελφή Αικατερίνη. Έπανα-

λάμβανε τήν ίδια ερώτησι χωρίς νά μπορη νά πιστεύη στό Μυστήριο.

Ήταν ένα Σάββατο βράδυ καί στον ύπνο του είδε ότι γινόταν Θεία Λειτουργία καί ξαφνικά γέμισαν όλα φώς, τόσο πού κόντευε νά τυφλωθί. Τότε είδε νά κατεβαίνη από ψηλά, επάνω στήν Άγία Τράπεζα, ένα βρέφος πού άκτινοβολούσε, καί νά άκουμπά στήν θέσι πού ήταν τά Τιμία Δώρα.

Ξύπνησε τόσο έντυπωσιασμένος πού δέν μπορούσε νά σκεφθί τίποτε άλλο. Ή μητέρα του ή κ. Βερονίκη δέν τούς άφηγε τήν Κυριακή τό πρωί νά πούν τίποτε πριν νά πάνε στήν Έκκλησία. Άλλά καί ό ίδιος ήθελε νά μιλήση μέ τόν πνευματικό του πρώτα, ό όποιος καί του είπε ότι γιά τήν άπιστία του ό Θεός του έδειξε αύτό τό όραμα.

Ό διάκος Χαρίτων, λοιπόν, βγήκε στήν ώραία πύλη καί κάλεσε τά παιδιά... Μέ φόβο Θεού, μέ πίστι καί μέ άγάπη προσήλθαν πάνω από 500 μαθητές στά τέσσερα Άγια Ποτήρια μέ τό δέος εκείνο πού τούς καλλιέργησαν οι δάσκαλοί τους καί τήν ευσέβεια πού πηγάζει από τό έξομολογητήριο, πού πέρασαν όλοι τους τίς προηγούμενες ημέρες.

Τλειώνοντας ή Θεία Λειτουργία, προσπάθησα, χωρίς νά μπορώ ό άνάξιος, νά πώ δύο λόγια στό άγγελικό εκκλησίασμα. Ήταν λόγια φτωχά, σάν ένα φτωχό αντίδωρο, εμπρός στό μεγάλο δώρο του Θεού πού έζησα αύτή τήν ημέρα. Τόν καρπό τής σποράς του πατρός Χαρίτωνος.

Λίγα λεπτά άργότερα πέρασα πάλι από τήν Έκκλησία πηγαίνοντας νά εύχαριστήσω τόν μακαριστό Γέροντα πού πρεσβεύει άδιάκοπα γιά όλους μας, εκεί πίσω από τό ιερό. Περνώντας, είδα στον ναό τόν Daniel καί τήν Mama Stela, νά σκουπίζουν τήν άμμο πού τόσα μικρά ποδαράκια είχαν καταθέσει εκεί, μαζί μέ τίς έλπίδες καί τίς προσευχές τους.

Ίερομόναχος Θεολόγος

«Τά ανήκουστα ήκούσθη»!

Άχθοφόροι, βουλευταί,... καί τό ήμερολόγιό μας.

Ήμουνα σέ 12ήμερη ποιμαντική περιοδεία στό CONGO-BRAZZA καί επέστρεφα στήν KINSHASA μέ ταχύπλοο, διαπερνώντας τό ποτάμι Congo (πλάτους τριών χιλιομέτρων).

Στήν άκτή του ποταμού, στό μέρος τής Kinshasa, μέ περίμενε έκπληξις.

Κάπου δέκα καί περισσότεροι, άχθοφόροι μέ υποδέχτηκαν μέ προεταμένα τά ήμερολόγια τής Μητροπόλεώς μας, του νέου έτους 2004, άνοιγμένα στή σελίδα, πού υπήρχε ή φωτογραφία του Μητροπολίτου καί λέγοντας: «c' est vous, Monseigneur, c' est vous, Monseigneur» (είστε ό ίδιος, Σεβασμιώτατε!...).

Τό ώραίο ήταν, ότι, κάποιιο άπ' τούς συμπαθέστατους αυτούς ιθαγενείς, είχαν τό ήμερολόγιο άνοιχτό στήν προηγούμενη σελίδα, όπου ήταν ή φωτογραφία του Μακαριωτάτου Πατριάρχου μας Πέτρου!...

Όταν ρώτησα τόν συνεργάτη μας επί τών δημοσίων σχέσεων τής Ι. Μητροπόλεώς μας, (πού είναι καί καθηγητής σέ δύο Πανεπιστήμια καί Βουλευτής στή Βουλή του Κονγκό) γιά τό στιγμιότυπο, μου άπήντησε: «όπου παρουσιάζομαι μου ζητούν τό ήμερολόγιό μας. Είχα ένα δέμα μέ 80 αντίτυπα όταν ήρθα σέ υποδοχή σας καί τό μόνο πού σώθηκε ήμουν ό ίδιος!» Καί μου πρόσθεσε:

«Άκούστε καί τό άλλο, τό προχτεσινό: στίς 9 τό

πρωϊ, σέ σύναξι βουλευτών, εκείνος στόν όποϊον άνετέθη νά κάμη έναρκτήρια προσευχή (τό συνήθίζουν έδω) άπήγγειλε όρθόδοξες προσευχές από τό ήμερολόγιό μας». «Αύτες τίς μέρες, όπου έμφανίζομαι στή Βουλή, συνοστίζονται συνάδελφοι καί μου ζητούν τό ήμερολόγιό μας.

– Μά, τί τούς δίνεις καί σέ περιτριγυρίζουν; μέ ρώτησε ό Πρόεδρος τής Βουλής;

– Όρίστε, κ. Πρόεδρε, πάρτε νά τόχετε καί σεις, του προσέφερα ένα αντίτυπο, πού τό έλαβε εύχαρίστως.

«Δέν είναι τόσο γιά τό ήμερολόγιο, όσο γιά τίς ώραιές προσευχές πού περιέχει τό άναζητούμε» μου εκφράζονται πολλοί.

«Ό υπεύθυνος αίρετικής παραφυάδας, μου έζήτησε 48 ήμερολόγια, γιά νά τά διανεμη στους συναδέλφους του τών παραρτημάτων τής αίρέσεως».

Στούς Ναούς μας παρουσιάζονται καινούργια πρόσωπα, πού μας άνεκάλυψαν από τίς δ/νσεις, πού υπάρχουν στό ήμερολόγιό μας.

Πράγματι, τό έντυπάκι αυτό τών 80 σελίδων, έκαμε αισθητή τήν παρουσία μας στήν μεγαλούπολι τών 12 εκατομμυρίων κατοίκων (καί όχι μόνον!).

† ό Κ.Α.Ι.

”Εκφρασι εὐγνωμοσύνης

Ἐπιστολή πιστοῦ πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Κεντρώας Ἀφρικής κ. Ἰγνάτιον ἐνδεικτικὴ τῶν αἰσθημάτων πού τρέφουν οἱ ἰθαγενεῖς στὸν Ἐπίσκοπο καὶ ὅλους ὅσους συμβάλλουν στὸ Ἱεραποστολικὸ ἔργο

Kananga 29/12/2003

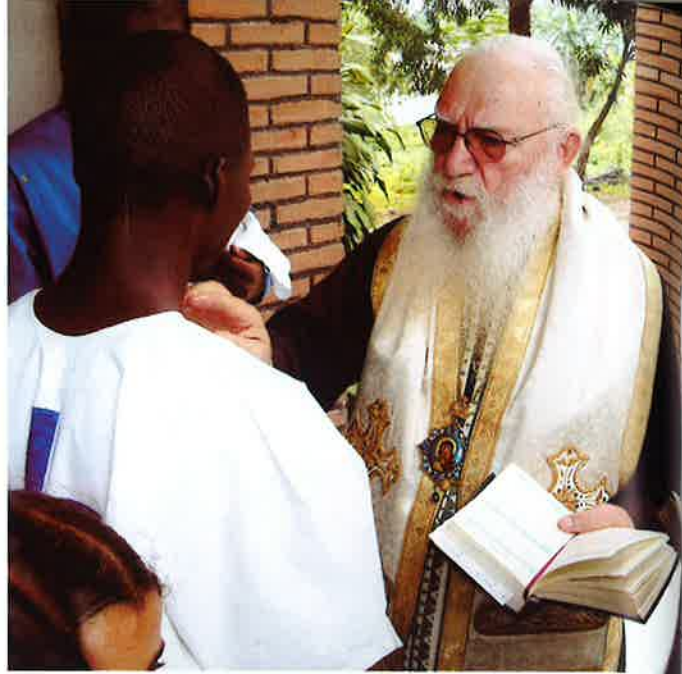
Στὴν αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Κεντρώας Ἀφρικής Ἰγνάτιον Μαδενλίδη.

Σεβασμιώτατε,

Μέ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἑορτῆς τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου μας, ἡ οἰκογένειά μου καὶ ἐγὼ αισθανόμεθα βαθύ τὸ χρέος νὰ εὐχαριστήσωμε τὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία καὶ δι' Ὑμῶν ὅλους τοὺς συνεργάτας σας, γιὰ ὅλα ὅσα κάνετε καὶ συνεχίζετε νὰ κάνετε ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ πεδίου γενικῶς καὶ ἐπὶ τοῦ τομέως τῆς Ἐκπαιδεύσεως εἰδικῶς. Ἡ οἰκογένειά μου ἔχει πλατεῖα εὐεργετηθεῖ καὶ εἰς τοὺς δύο τομεῖς. Ἐκκλησίες ἐκτίσθησαν, σχολεῖα ἰδρύθηκαν, πού προσφέρουν μὲ μορφωσι καὶ πνευματικὴ βοήθεια ποιότητος, γενικῶς ἀνεγνωρισμένη.

Πράγματι σ' ἓνα κόσμῳ ὅπου ὁ ὄρος «ἀγάπη τοῦ πλησίον» τείνει νὰ σβῆσῃ ἀπὸ τὸ τρέχον λεξιλόγιον πρὸς ὄφελος τῶν ὄρων ἀνταγωνισμὸς καὶ ἄμιλλα· ὅπου ἡ γενναιοψυχία ἀντικατεστάθη ἀπὸ τὸ κέρδος· ὅπου οἱ πῖο μεγάλες δυνάμεις δὲν ἐπενδύουν παρά μόνον μὲ σκοπὸ τὸ κέρδος καὶ τὸν ἐξοπλισμὸ γιὰ νὰ βασιλεύσουν σάν ἀπόλυτοι κυρίαρχοι, ἀξίζει νὰ δοξάζωμε τὸν Θεὸν μας, ὅταν βλέπωμε ἓνα Ἔθνος πού δὲν περιλαμβάνεται στὸν στενὸ κύκλον τῶν πῖο ἰσχυρῶν τοῦ πλανῆτη, καὶ παρά τίς προσωπικὲς του δυσκολίες, νὰ καθιστᾷ ἐαυτὸ μιά σπάνια περιστέρα, νὰ διασχίζῃ τὴν Μεσόγειο, γιὰ νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τῶν ξεχασμένων καὶ τῶν ἀπογυμνωμένων, ὅπως εἴμαστε ἐμεῖς.

Ἡ εὐγνωμοσύνη μας εἶναι τόσο βαθειά, ὅσο ἡ βοήθειά σας δίδεται χωρὶς κέρδος καὶ ὑστεροβουλία. Καὶ αὐτὸ μᾶς ἀποδεικνύει, ὅτι ἔχετε μέσα σας τὴν ἀγάπη

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἰγνάτιος τελεῖ βαπτίσεις στὴν Κινσάσα

τοῦ Χριστοῦ, ὅτι εἶναι βίωμά σας, ὅτι ἐμπνέει τίς σκέψεις σας καὶ καθορίζει τίς πράξεις σας.

Ἡ εὐγνωμοσύνη μας εἶναι τόσο πῖο βαθειά καθ' ὅσον ἡ βοήθεια φθάνει σέ μᾶς τὴ στιγμὴ πού πολλοὶ ἄλλοι στὴν Ἀφρική καὶ ἄλλου βρίσκονται στὶς ἴδιες μὲ τίς δικές μας δυσκολίες.

Τὸ ὅτι ὁ Θεὸς ὠθησε τοὺς δούλους του, ὅπως εἴσθε σεῖς, νὰ μᾶς δώσετε αὐτὴ τὴ χάρι καὶ τὴν εὐνοία θά μείνῃ γιὰ πάντα στὴ μνήμη μας. Τὸ ἔργο σας ἔχει κινήσει τὸν «πνευματικὸ ζῆλον» τῆς οἰκογένειάς μου καὶ εἶναι πεπεισμένη ὅτι ὁ Χριστὸς ἔχει ἀκόμη ἀφοσιωμένους δούλους.

Ἐάν μία ἢ πολλὲς ἄλλες οἰκογένειες, τῶν ὁποίων τὰ παιδιά εὐεργετήθηκαν ἀπὸ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν πνευματικὴν συμπαράστασίν σας, ἔχουν ἤδη ἐκφράσει τὴν εὐγνωμοσύνην των, ἄς προστεθῇ στὴ δική τους καὶ τῆς δικῆς μου οἰκογενείας ἡ εὐγνωμοσύνη. Ἄν καμμιά μὲχρι τώρα δὲν τῷχει κάνει, ἄς πληρώσῃ αὐτὸ τὸ κενὸ καὶ ἄς ἐκπληρώσῃ τὸ χρέος τῆς εὐγνωμοσύνης ἐν ὀνόματι ὄλων ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς οἰκογενείας μου.

Εἴθε ὁ Αἰώνιος Θεὸς νὰ εὐλογῇ τὴν Ἑλλάδα, τὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία, τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἰγνάτιο καὶ ὅλους τοὺς συνεργάτες του.

Διὰ τὴν οἰκογένειαν Albert Simon Kalonji

Οἱ ἔξορχισμοί

Συγκινητική και ή άφορμή και ή πρότασις

Έλαβα τήν ἐξῆς ἐπιστολή:
Σεβασμιώτατε κ.κ. Ἰγνάτιε
Εὐλογεῖτε

Οἱ μαθητές τοῦ 22ου Γυμνασίου Πατρῶν ζήσαμε πρὶν λίγες μέρες τόν αἰφνίδιο καί τραγικό θάνατο, σέ τροχαῖο ἀτύχημα, τοῦ συμμαθητῆ μας Κωνσταντίνου Γεωργακόπουλου.

Ὁ πόνος ἦταν ἀβάσταχτος καί οἱ προβληματισμοί πολλοί. Μόνη ἀνάπαυσις μας ἦταν πῶς αὐτό ἤθελε ὁ Ἅγιος Θεός πῶς αὐτό ἦταν τό σχέδιο τῆς ἀγάπης Του!

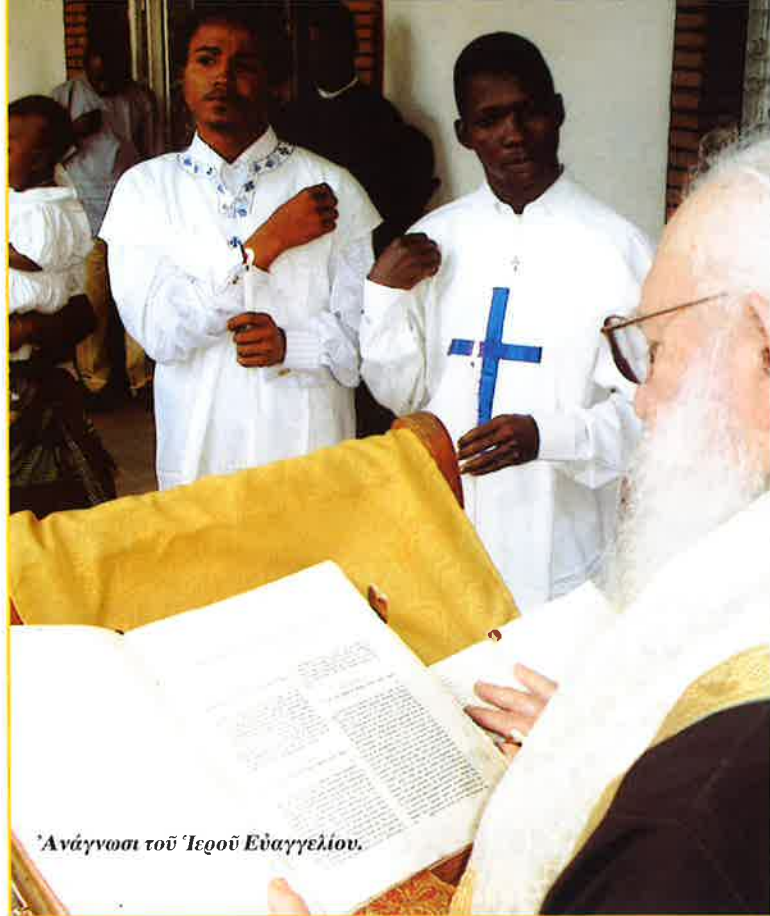
Διάφορες ἐκδηλώσεις στή μνήμη τοῦ συμμαθητῆ μας Κωνσταντίνου ἀπό τό Σύλλογο τῶν Καθηγητῶν μας καί ἀπό τά διάφορα τμήματα τῶν συμμαθητῶν μας. Τά δικά μας τμήματα Β1 καί Β2 ἀποφάσισαν νά συγκεντρώσουν χρήματα γιά νά βαπτιστεῖ ἓνα ἀδελφάκι μας στήν Ἀφρική.

Γιά τό σκοπό αὐτό σᾶς στέλνουμε 100 ευρώ μέ τή θερμή παράκλησι νά ὀνομαστή ὁ καινούργιος Χριστιανός Κωνσταντίνος, γιά νά μὴ σβῆσει ἡ μνήμη του στή γῆ καί νά εἶναι αἰωνία στόν οὐρανό.

Ζητοῦμε τίς εὐχές καί τίς προσευχές σας Β1, Β2

Συλλυπητήρια σέ σᾶς, εὐλογημένα παιδιά τῶν τμημάτων Β1 καί Β2 τοῦ 22ου Γυμνασίου Πατρῶν, γιά τόν πόνο σας στόν ξαφνικό θάνατο τοῦ συμμαθητῆς σας ἀπό τροχαῖο ἀτύχημα.

Ἄλλα καί συγχαρητήρια, γιά τήν εὐαίσθητη καρδιά σας, ὅσο καί γιά τήν σκέψι σας καί τήν πρότασί σας νά

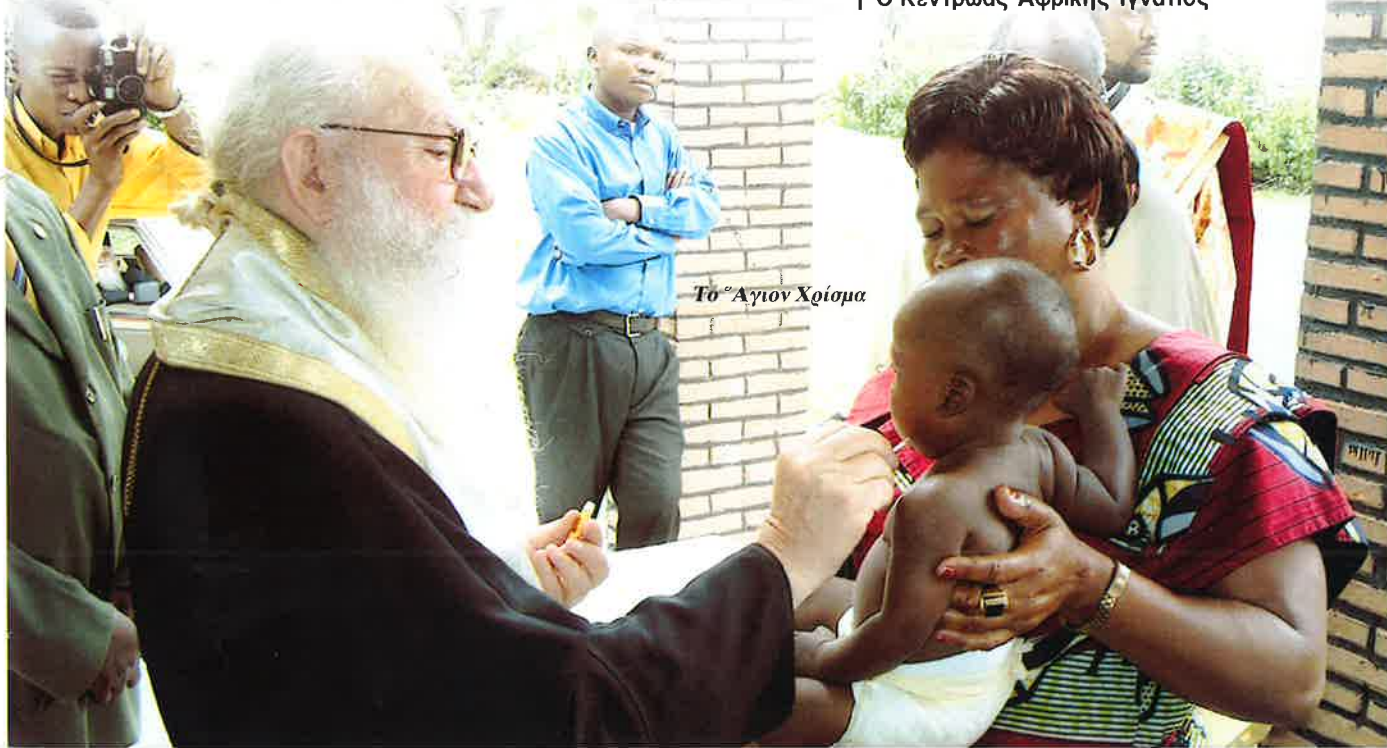

Ἀνάγνωσι τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου.

βαπτιστῆ ἓνα μαυράκι παίρνοντας τό ὄνομα τοῦ ἀείμνηστου συμμαθητῆ σας Κωνσταντίνου καί νά διατηρηθῆ ἔτσι «ἡ μνήμη τοῦ συμμαθητοῦ στή γῆ...».

Αἰσθάνθηκα σεμνή καύχησι γιά σᾶς, παιδιά, καί δεσμεύομαι νά ὑλοποιήσω τήν πρότασί σας καί εὐχομαι θερμά, νά ἀναπαύσῃ ὁ Θεός κοντά Του μαζί μέ Ἀγγέλους καί ἁγίους τόν Κωνσταντῖνο σας (μας)!

**Εὐχέτης σας πρὸς Κύριον
† Ὁ Κεντρῶας Ἀφρικῆς Ἰγνάτιος**

Το Ἅγιον Χρίσμα

Άρχισαν οι προετοιμασίες για την ανοικοδόμησι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στήν Τανζανία

Μέ ιδιαίτερη εὐχαρίστησι διαβάσαμε σύντομη ἐπιστολή τοῦ Ἐπισκόπου Μπουκόμπα κ. Ἱερωνύμου, πού ἔγραφε:

«Ὅταν λάβαμε τή χρηματική βοήθεια γιά τό κτίσιμο τοῦ Μοναστηρίου, ἀμέσως ἀρχίσαμε νά ἐτοιμάσουμε τά ὑλικά. Σᾶς γνωρίζομε ὅτι ἐπί τόπου ἔχομε ἐτοιμάσει 100 φορτηγά πέτρες τῶν 7 τόνων καθένα, 25 φορτηγά χαλίκια τῶν 7 τόνων καί 3 φορτηγά ἄμμο τῶν 7 τόνων. Ὁ στόχος μας εἶναι νά ἔχομε γιά τό ξεκίνημα 100 φορτηγά πέτρες, 50 φορτηγά χαλίκια καί 100 φορτηγά ἄμμο. Ὅπως εἶναι τά πράγματα τό ἔργο συνεχίζεται. Μέχρι νά ἔρθω στήν Ἑλλάδα τόν Μάρτιο θά ἔχω τά νεώτερα».

Ἐπισημαίνουμε τήν εὐαισθησία τοῦ Ἐπισκόπου νά μᾶς ἐνημερώσῃ ἀμέσως γιά τήν ἔναρξι τῶν ἐργασιῶν πού μέ πολύ ἐνδιαφέρον παρακολουθοῦμε.

Οἱ ἐτοιμασίες γιά τήν ανοικοδόμησι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς προχωροῦν.

Ὁ «ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ» μέ τή συμβολή τοῦ φίλου τῆς ἱεραποστολῆς κ. Διονυσίου Λυσαιοπούλου ὁ ὁποῖος ἔχει προσφέρει τό ποσό τῶν 10.000.000 δρχ. εἰς μνήμην τῆς συζύγου του Μαρίας καί τῶν γονέων του, ἔχει ἀναλάβει τίς δαπάνες.

Εἴμαστε βέβαιοι ὅτι μέσα ἀπό τόν ἀγωνιστικό χώρο τῆς Ἱ. Μονῆς μεγάλη θά προκύψῃ ὠφέλεια γιά τή διάδοσι τῆς Ὁρθοδοξίας. Τό μοναστικό ὑπόβαθρο πού δημιουργεῖται ἀσφαλῶς θά συμβάλῃ στή γνήσια μαρτυρία τῆς Πίστεώς μας καί στήν ἐδραίωσι τοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Μπουκόμπα.

Καλή ἀρχή λοιπόν καί γρήγορα νά ὁλοκληρωθῇ ἕνα ἀκόμη ἔργο πού θά ἀκτινοβολῇ τό Φῶς, τήν Ἀλήθεια, τήν Ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ.

‘Ο μικρός ‘Ηλίας

Χθές ήλθε στά γραφεία του «ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΥ» ένας κληρικός κρατώντας από τό χέρι τό μικρό γιό του.

‘Από τήν πρώτη στιγμή τράβηξε τήν προσοχή μας. Μικροκαμωμένος, μέ διαπεραστικά ματάκια, εύκίνητος και έκφραστικός.

– Πώς σέ λένε τόν ρωτήσαμε; ‘Ηλία μās απάντησε ζωηρά και θαρρετά. ‘Ηταν και δέν ήταν τεσσάρων χρονών.

– Ξέρετε, μās είπε ό πατέρας του άφορμή γιά νά έλθουμε ήταν ή δασκάλα του (ό ‘Ηλίας πηγαίνει στά προνήπια), τούς έμαθε τά κάλαντα και έτσι τήν πρωτοχρονιά πήγε νά τά πη στους παπούδες του. ‘Ο,τι μάζεψε ζήτησε νά τά φέρουμε έδώ γιά τά μαυράκια.

– Και πώς έγινε αυτό; έσεις τόν παρακινήσατε;

‘Οχι. ‘Οχι ήταν δική του έπιθυμία αυτό. Νά στό τελευταίο τεύχος του «ΦΩΣ ΕΘΝΩΝ» είδε μιά φωτογραφία μέ ένα χαριτωμένο μαυράκι και στό έξώφυλλό του άλλα παιδάκια, πού έκαναν μάθημα σέ σχολείο παράπηγμα-παράγκα. Αυτό του έκανε φοβερή έντύπωση και θέλησε από μόνος του τά χρήματα αυτά νά διατεθούν σέ κτίσιμο σχολείου.

Τόσο μικρός ό ‘Ηλίας και μās είπε τόσα πολλά μέ λίγα λόγια και μεγάλο παράδειγμα, πού άσφαλώς έμεις θά έλεγχώμεθα.

Εύγε ‘Ηλία μέ τά πλούσια και εύγενικά αισθήματά σου.

‘Η συμπάθεια πρός τόν ‘Ηλία μās ώθησε νά ρωτήσουμε περισσότερα γι’ αυτόν. ‘Ετσι ό πατέρας του μās είπε, ότι στό σπίτι δέν έχουν τηλεόρασι πού κυρίως παρουσιάζει τήν κακή πλευρά τής κοινωνίας.

‘Ασχολεϊται νά παίξει, νά άκούη ιστορίες και παραμύθια και νά μαθαίνη τροπάρια. Παρά τό μικρόν τής ηλικίας του ξέρει πάρα πολλά, πού μάλιστα τά λέει και στό σχολείο. Και συμπλήρωσε. Εύτυχώς πού έχομε τίς πλάτες τής δασκάλας. Μās βοηθάει πολύ και έτσι δέν έχομε προβλήματα.

‘Η οικογένεια, τό σχολείο και τό περιβάλλον τής κοινωνίας, όταν μορφώνουν κατά Χριστόν έπιτελούνται θαύματα.

‘Η τηλεόρασις, όπως έχει καταντήσει, πού καλύτερα νά έλλειπε, γκρεμίζει κάθε τί καλό και εύτελίζει τόν άνθρωπο.

Εύγε πάλι ‘Ηλία, πού χωρίς τηλεόρασι σκέπτεσαι και πράττεις τά καλύτερα. Μακάρι τά έλληνόπουλα νά γαλουχούνται μέ τά θεία νάματα. Τότε σίγουρα οί έλπιδες γιά πρόοδο και ιδανικά δέν θά σβήσουν και οί άρετές θά άποτελούν έπαθλα εύγενών άγώνων.

Ν.Σ.

Σχολείο στην Κένυα. ‘Ο Σεβ. κ. Μακάριος διδάσκει!

Μιά μικρή ιστορία

Μικρασιάτισσα, ή κα Άννα, από την όνομαστή, πανέμορφη Σμύρνη. Παιδούλα τότε, άσπρισμένη τώρα από τή 90 χρόνια πού κουβαλάει άπάνω της.

Άκμαία, παρά τή βάρος της ηλικίας της μέ ψυχή καί ζήλο μικρού παιδιού, χαίρεσαι τήν παληά άρχοντιά της.

Μένει μόνη της σέ μιά γωνιά της Έλλάδος άφου άκόμη βαστούν τή γόνάτα της καί δέν θέλει νά έπιβαρήνη τή παιδιά της.

Συχνά περνάει, άκουμπάει στό μυαλό της ότi ό δρόμος της έπίγειας ζωής της μικραίνει καί κάπου κοντά είναι τή τέλος της.

Φοβάται τήν κρίσι του Θεού. Καί πώς νά βρεθί μέ άδεια χέρια; Τί μπορεί νά κάνη στόν λίγο χρόνο πού της μένει; Είναι καί φτωχή, χωρίς δυνάμεις καί πόδια γερά.

Η άγάπη όμως δέν θέλει πάντοτε κόπο, δέν χρειάζεται μόνο πόδια, σβελλάδα καί διάθεσι χρόνου. Θέλει καρδιά, σκέψι νά ρθής στή θέσι του άλλου. Δέν ζητάει αυτό πού δέν έχεις, πού δέν μπορείς, πού δέν τή φτάνεις. Θέλει αυτό πού έχεις. Πού είναι καί φτάνει μόνο γιά σένα. Τί διλεπτο εκείνο της χήρας του Εύαγγελίου. Αυτό κάνει καί ή κα Άννα. Πήρε τή αυτί της εκεί σέ μιά συντροφιά πώς κάτι λέγανε γιά τούς φτωχούς της Άφρικής. Γιά τούς ιεραποστόλους πού αφήνουν τήν Πατρίδα μας μέ τίς τόσες εύκολίες καί δίνουν τή ζωή τους μένοντας άνάμεσα στή φτώχεια, στήν άρρώστια, στή δυστυχία αυτών των ανθρώπων πού στεροούνται καί τή πιά άναγκαία. Άκούς νά περνάη μιά καραμέλα από τόσα στόματα!... Καί νά μήν έχουν φάρμακα στήν πρώτη τους άνάγκη!...

Ήταν μέρες τώρα πού ή κα Άννα βασάνιζε τή μυαλό της, τώχε βάρος πού στέκονταν έτσι άπραγες σ'έκείνη τή γωνιά οι μικρές της οικονομίες. Ήθελε νά βρη κάποια εύκαιρία. Καί νά λοιπόν. Ήταν θαύμα πού ό Θεός της έδωσε αυτήν τήν ώραία λύσι.

Ποιός ξέρει πόσο καιρό μικρομάζεψε αυτά τή κέρματα καί πώς αναπαύθηκε ή ψυχή της πού θά πιάνανε τέτοια θέσι τή λιγοστά της χρήματα.

Δέν θάναι γιά κάποια άσπιρίνη γιά τή άρρωστο παιδί της Άφρικής, γιά λίγο ψωμί γιά τή πεινασμένο, γιά ένα ύφασματάκι γιά τή γυμνό...;

Συγκινήθηκε ή κα Άννα. Άχ νά μπορούσε κάτι πε-

Άναμονή στό ιατρείο της Ίεραποστολής Κανάγγκα. Τή φάρμακα παρέχονται δωρεάν καί ή άγάπη σώζει ζωές.

ρισσότερο νά κάνη; Τί νά σου κάνουν τή 40 ευρώ!... Πέρασαν μέρες... λύνει καί τή τελευταία της κομπόδεμα. "Έχει ό Θεός καί γι' αυτήν. Καί ποιός της λέει ότi θά ζήση μέχρι τή Πάσχα;" "Όχι. Τή δίνει όλα γιά τή παιδιά της Άφρικής πού πεθαίνουν από πείνα καί από έλλειψι φαρμάκων. Άλλα 80 ευρώ στή χέρια των ιεραποστόλων γιά τίς πολλαπλές άνάγκες των ίθαγενών.

Ό καθ' ένας μπορεί νά κάνη πιά άκοπο τή έργο των ιεραποστόλων πού δέν ύπολογίζουν τόν εαυτό τους ούτε μετρούν τίς δυσκολίες. Στέκονται δίπλα σ'αυτόν τόν δυστυχή λαό του Θεού, διδάσκουν τή όρθόδοξο πνεύμα παράλληλα όμως συντηρούν καί θεραπεύουν μ' όση δυνατότητα τούς δίνουμε έμεις καί τή άσθενικά σώματά τους.

Γινόμαστε δηλαδή συνεργοί των ιεραποστόλων από τή μετόπισθεν. Τί μεγάλη τιμή καί γιά μās!...

Ι.Σ.

Ἡ ἐκκλησία-ἀχυροκαλύβη τοῦ Χωριοῦ ἐτοιμάζεται γιὰ τὴν Θ. Λειτουργία.

“Ένα ναό... κι ἔμεῖς...”

Κυριακή 04.01.2004

Πρὶν ξημερώσει, τὸ αὐτοκίνητο τῆς Ἱεραποστολῆς ξεκίνησε γιὰ τὸ χωριὸ Νκογκο μὲ μιά μικρὴ ἀντιπροσωπεία ἀπὸ τὴν Κανάνγκα.

Εἶναι ἓνα μεγάλο χωριὸ μιά ὥρα ἔξω ἀπὸ τὴν Πόλι. Οἱ πιστοὶ καὶ ἐκεῖ ἔχουν ἀνάγκη νὰ λειτουργηθοῦν καὶ νὰ κοινωνήσουν. Μόνοι τους, μὲ τὸν ὑπεύθυνο κατηχητὴ συγκεντρώνονται πρῶτ-βράδῃ στὸ ναὸ τους καὶ προσεύχονται. Ὅμως μὲ γράμματά τους ζητοῦν ἱερέα νὰ τοὺς ἐπισκεφθῆ, νὰ λειτουργήσῃ, νὰ κηρύξῃ, νὰ ἐξομολογήσῃ, νὰ βαπτίσῃ τοὺς κατηχομένους. Σήμερα ἰκανοποιεῖται τὸ αἶτημά τους. Ὁ π. Γεράσιμος εἶναι μαζί μας. Σέ μιά ἀπὸ τὶς περιοδεῖες του παλιότερα ἐπισκέφθηκε τὸ χωριὸ κι ἐταὶ τοὺς εἶναι γνωστὸς.

Τὸ αὐτοκίνητο περνάει σιγά-σιγά ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ πανήψυλα δένδρα φοῖνικες καὶ ἄλλα. Ἐδῶ δὲν ἔχει ἀσφαλτο γιὰ νὰ ἀναπτύξῃ ταχύτητα. Ὁ ὁδηγὸς ἀγωνίζεται ν' ἀποφύγῃ τὶς μεγάλες λακκούβες τοῦ «δρόμου».

Ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ ξεπροβάλλουν ἐδῶ κι ἐκεῖ οἱ μικρὲς καλύβες τῶν ἰθαγενῶν πού μόλις ἔχουν ξυπνήσει

καὶ βγαίνουν στὴν αὐλὴ τους νὰ δοῦν τὸ αὐτοκίνητο, πού εἶναι τὸ μόνο ἀξιοθέατο γι' αὐτοὺς.

Φτάσαμε στὴν ἐκκλησία. Δεξιὰ τοῦ δρόμου, πῶ μακριὰ ἀπὸ τὶς ἄλλες καλύβες, σ' ἓνα ὕψωμα, μιά ἀκόμη χαρτοκαλύβα λίγο πῶ μεγαλύτερη. Αὕτῃ εἶναι ἡ ἐκκλησία.

Προσέλευσις στὸ Μυστήριον τῆς ζωῆς.

Μετά τήν Θ. Λειτουργία συνάξεις τῶν πιστῶν καί πνευματική οἰκοδομή τους.

Τίποτε δέν σέ ἐμποδίζει νά μπῆς μέσα μέ τήν ἴδια καί περισσότερη εὐλάβεια πού μπαίνει στούς μεγαλοπρεπεῖς ναούς. Ἄφου ὁ Κύριος καταδέχεται ν' ἀναπαύεται σ' ἓνα τέτοιο φτωχό θυσιαστήριο...

Σκύβεις λίγο γιά νά χωρέσης στήν εἴσοδο καί παίρνεις τή θέσι σου στούς φυσικούς πάγκους πού οἱ πιστοί ἔχουν τοποθετήσει: Δύο μικρές διχάλες κι ἐπάνω τους ὀριζόντια ἓνας κορμός δένδρου. Ἐτοιμάζεται γρήγορα ἡ ἀγία Τράπεζα καί τά ιερά σκεύη ἐνῶ ἡ μικρή καμπάνα κρεμασμένη στο δενδράκι πλαίϊ στό Ἱερό καλεῖ τούς πιστούς.

Ἐφτάσαν τρέχοντας -σήμερα ἔχει θεία Λειτουργία στό ναό τους- ἄνδρες, γυναῖκες πού μόλις γύρισαν ἀπό τήν πηγὴ κάτω μακριά πρὸς τό ποτάμι γιά νά κουβαλήσουν νερό γιά τίς ἀνάγκες τῆς οἰκογένειας, παιδάκια, μισόγυμνα, ξυπόλυτα, θά'ταν ἑκατό, καί πόσο ἤσυχα! Παρακολούθησαν τή Θ. Λειτουργία καθισμένοι κάτω στό χῶμα, σηκώνονταν ἀθόρυβα ὅταν ἔπρεπε κι ἔκαναν σωστά τό σταυρό τους.

«Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ πού ἀπλώνεται καί σ' αὐτὴ τὴ χώρα μέ θαυμαστό τρόπο κάτω ἀπὸ δύσκολες συνθήκες.

Τό Ἱερό τοῦ ναοῦ σου φαινόταν οὐρανός. Δέν ἐβλεπες τά χόρτα πού αἰωροῦνταν πάνω ἀπὸ τό κεφάλι σου, οὔτε σέ ἐμποδίζαν οἱ «κολώνες» ἀπὸ κορμούς δένδρων πού στηρίζαν τὴ σκεπὴ.

Κάτω ἀπὸ τόν ἀφρικάνικο ἥλιο πού ἔκαιγε, προσευχόσουν μαζί μέ ὅλους τούς πιστούς, τίποτε δέν μπορούσε νά ἀποσπάσει τὴν προσοχή σου.

«Mvidi Mukulu Musantu...» (Ἅγιος ὁ Θεός...) ψάλλουν μελωδικά οἱ ψάλτες καί ὅλο τό ἐκκλησίασμα. Ὁ Θεός δέχεται τόν τρισάγιο ὕμνο σ' ὅλες τίς γλῶσσες

καί στήν Tshiluba (γλῶσσα τῆς περιοχῆς).

Καί τῆς Παναγίας μας τόν ὕμνο πόσο γλυκά τὸν ἐφαλλαν κυρίως οἱ γυναῖκες: «Wa buneme Bupite ba keruvime...» (Τὴν τιμωτέραν τῶν Χερουβεὶμ...).

Καί οἱ περαστικοὶ περιέργοι σταματοῦσαν γιά λίγο ἀμίλητοι κι ὕστερα ἀπομακρύνονταν λέγοντας: «Bena Nkilsto Baorthodokse Badi... Basambila ara» (ἐδῶ προσεύχονται οἱ ὀρθόδοξοι).

Ναί καί ἐδῶ προσεύχονται οἱ ὀρθόδοξοι καί κοινωνοῦν τῶν ἀχράντων Μυστηρίων καί εἶναι πλούσιοι μέσα στὴ φτώχεια τους. Ὁ Θεός προσφέρεται στούς πιστούς καί μέσα στὴ Χόρτινη καλύβα - Ἐκκλησία καί δέχεται τὴν προσφορά τους, τὴν προσευχή τους.

Μετά τὴ Θεία Λειτουργία δώσαμε ἡμερολόγια τοῦ 2004, εικονίτσες καί καρταμέλλες. Τί χαρά! ... Ὁ π. Γεράσιμος ἀκούραστος ἄρχισε τό ἔργο τῆς ἐξομολογήσεως.

Ἀκολούθησε ἡ ὥρα τοῦ κύκλου τῶν ἀνδρῶν καί τῶν γυναικῶν. Καθιστοὶ κάτω στήν ἄμμο ἄκουγαν μέ προσοχή. Δίψα Θεοῦ... Χαρούμενη, ἀπλὴ ἀναστροφή. Μ' ἓνα στόμα ἐκφράζουν τὴν ἐπιθυμία τους:

- "Ἐνα ναό θέλουμε κι ἐμεῖς, ὅπως αὐτός πού φαίνεται στό ἐξώφυλλο τοῦ ἡμερολογίου. Εἶμαστε ἱκανοὶ νά τόν κτίσουμε, ἂν εἶχαμε τά ἀπαραίτητα ὑλικά... Νάι, κι ἐμεῖς θά κουβαλήσουμε νερό ἀπὸ τό ποτάμι προσθέτουν οἱ γυναῖκες...

Ἡ εὐγνωμοσύνη τους θερμὴ ἐκδηλώνεται μέ τὴν ἐκφρασι τοῦ προσώπου τους, μέ τά δωράκια τους πού πρόσφεραν μέ ὅλη τους τὴν καρδιά (μπανάνες, παπαῖ...) κι ἡ ἐπιθυμία τους ἐπαναλαμβάνεται: ἓνα ναό νά ἔχουμε κι ἐμεῖς ὅπως αὐτός τῆς φωτογραφίας... "Ἐνα ναό... γιατί ὁ Θεός ἐδῶ «λειτουργιέται» ἀκόμη στίς χόρτινες καλύβες.

Ἐκ τοῦ κλιμακίου τῆς ἱεραποστολῆς

Στά χωριά οι ιθαγενείς υλικά και πνευματικά ζούν στην φτώχεια και τη στέρηση. Η επίσκεψη του Θεραπευτολόγου είναι η μεγάλη τους ελπίδα.

Άληθινό παραμύθι

Ένας φούρναρης ζούσε στά χρόνια πού οι ψωμάδες έκαιγαν τούς φούρνους τους μέ ξύλα κι έβγαζαν τά ψωμιά μέ ξύλινα φτιάρα.

Εργατικός, αλλά από θρησκευτικά δέν καταλάβαινε δέν τά ήθελε. Καί γκρίνιαζε τής γυναίκας του πού έτρεχε στίς εκκλησίες κι έδινε στούς φτωχούς και στούς έράνους.

Μιά μέρα, έκει πού έβγαζε τό φρέσκο τό ψωμί από τόν ζεστό τό φούρνο και μοσχοβολούσε ή γειτονιά, ήρθε και στάθηκε έξω, πρós τήν πόρτα - ένας θεόφτωχος. Τόν κύτταζε τόν ψωμά, τόν κύτταζε κι έπειτα τόν ρώτησε:

- Άφεντικό, όλ' αύτά τά ψωμιά είναι δικά σου;
- Άμ τίνος νάναι;
- Καί δέν τά τρώς;
- Βρέ φύγε από δω!
- Άφεντικό, δός μου και μένα ένα μικρό ψωμάκι πού πεινάω!
- Φύγε σου είπα, παράτα με.
- Άφεντικό,...
- Φεύγεις ή δέν φεύγεις;
- Άφεντικό...

Δέν πρόλαβε ν' άποτελειώση κι ό φούρναρης του έκσφενδονίζει ένα ψωμάκι στό κεφάλι του. Έσκυψε ό φτωχός και τό ψωμί τόν πήρε ξιστά κι έπεσε καμπόσο μακριά.

Τόχασε τό ψωμί ό φούρναρης. Τό κέρδισε ό φτωχός έτρεξε σέ μία γωνιά του δρόμου και τό ... πελέκησε. Συνήλθε από τήν πείνα, πού τούσχιζε τά σωθικά.

Ό φούρναρης πέρασε τήν μέρα του μέ όργη για τόν «κακορίζικο» επίσκεπτη του και για τό πού έχασε και τό ψωμάκι. Τουλάχιστον νά τόν πετύχαινε στό κε-

φάλι! ... Άς είναι. Άν τολμήση και Ξανάλη!...

Ήταν κάπου δύο μετά τά μεσάνυχτα.

Πετάγεται ό φούρναρης άπ' τόν ύπνο του καταίδρωμένος, τρομαγμένος, λαχταρισμένος.

- Γυναίκα, σήκω, ξύπνα. Γυναίκα,...

- Τί σου συμβαίνει, Τάκη μου;

- Φανελάκι ν' αλλάξω και θά σου πώ.

Φροντίδες βιαστικές. Άλλαξε ό φούρναρης, ανακάθησε, μά δέν συνήλθε.

- Γυναίκα, πέθανα, λέει, και μου παραστάθηκαν άγγελιοι και διάβολοι.

Ποιός νά πάρη τήν ψυχή μου. Κι' εγώ νά κυττάω και νά λαχταράω και νά περιμένω τό άποτέλεσμα.

Οι διάβολοι είχαν παρηρησία και χαρά. Μπροστά μεγάλη ζυγαριά: κι όλο πρόσθεταν οι τρισκατάρατοι στό ζυγό τά κρίματά μου κι ό ζυγός βάρυνε και βάρυνε κι εκείνοι κέρδιζαν κι οι άγγελοι δέν είχαν νά πουν και λυπόντουσαν κι εγώ δέν μπόρεγα ν' αναπνεύσω.

Σέ μία στιγμή ένας άγαθός άγγελος ξεφώνησε:

- Τό ψωμί, εκείνο τό ψωμί πού χόρτασε τόν πεινασμένο. Βάλτε τό ψωμί στόν άλλο ζυγό.

Οι διάβολοι διαμαρτύρονταν. «Τό ψωμί δέν τόδωκε, τόριξε νά σπάση τό κεφάλι του φτωχού».

- «Τό ψωμί όμως χόρτασε τόν πεινασμένο τό φτωχό κι έδωκε 'κείνος τίς εύχές του...»

Και πού λές, γυναικούλα μου, 'κείνο τό ψωμί έκανε κι έγχειρε ή ζυγαριά τ' αντίθετα και ... σώθηκα!

Τό λοιπόν, από τώρα και στό έξής, δίνε. Δίνε και μή σταματάς. Κι εγώ θά δίνω. Άχ, και νά Ξανάρθη εκείνος ό φτωχός!... Θά τόν χρυσώσω.

Τί δηλοϊ ό μύθος;

†ό Κ.Α.Ι.

